

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

DECIZIE

19 noiembrie 2019

mun. Chișinău

Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție, în următoarea componență:

Președinte

Timofti Vladimir

Judecători

Cobzac Elena

Toma Nadejda

Țurcan Anatolie

Boico Victor

juducând, fără citarea părților, recursul ordinar declarat de către inculpați și avocatul acestora Silivestru Mihail, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 29 martie 2018 și a sentinței Judecătoriei Centru, mun. Chișinău din 14 decembrie 2015, în cauza penală privindu-i pe

Iarmolenco Anatolii Xxxxx, născut la xxxxx, originar și domiciliat mun. Xxxxx str. Xxxxx;

Coleada Victor Xxxxx, născut la xxxxx, originar din Xxxxx, domiciliat mun. Xxxxx bd. Xxxxx

SRL „Tanjar-Co” IDNO xxxxx, sediul mun. Xxxxx, str. Xxxxx

Termenul de examinare a cauzei:

1. *prima instanță:* 16.05.2012-14.12.2015
2. *instanța de apel:* 08.02.2016-16.09.2016
18.04.2017-29.03.2018
3. *instanța de recurs:* 26.12.2016 - 07.03.2017
02.05.2019-19.11.2019

A C O N S T A T A T :

1. Prin sentința Judecătoriei Centru, mun. Chișinău din 14 decembrie 2015, au fost recunoscuți vinovați: Iarmolenco Anatolii și persoana juridică SRL „Tanjar-Co” în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 244 alin. (2) lit. b) Cod penal și, în temeiul art. 389 alin. (4) pct. 3) Cod de procedură penală, au fost liberați de pedeapsă penală în legătură cu expirarea termenului de prescripție.

Coleada Victor în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 42 alin. (5), 244 alin.(2) lit. b) Cod penal și, în temeiul art. 389 alin. (4) pct. 3) Cod de procedură penală, a fost liberat de pedeapsă penală în legătură cu expirarea termenului de prescripție.

Acțiunea civilă înaintată de către Ministerul Finanțelor a fost admisă, încasându-se de la Iarmolenco Anatolii, SRL „Tanjar-Co” și Coleada Victor, în mod solidar, în folosul statului, prejudiciul material cauzat bugetului de stat în mărime de 11.495.175,31 lei și majorarea de întârziere pentru neachitarea în termen a obligației fiscale în mărime de 7.229.315,75 lei, în sumă totală de 18.724.491,06 lei.

2. Potrivit sentinței s-a constatat, că persoana juridică SRL „Tanjar-Co”, întreprindere al cărei gen principal de activitate este proiectarea pentru construcții, instalații și rețele tehnico-edilitare, reconstrucții, activitate topogeodezică și cartografică, administratorul întreprinderii Iarmolenco Anatolii și specialistul principal geodez al SRL „Tanjar-Co”, Coleada Victor, li s-a incriminat că, persoana juridică SRL „Tanjar-Co”, reprezentată de Iarmolenco Anatolii, în perioada 03.04.2006 - 24.08.2009, a încheiat contracte de subantrepriză cu privire la efectuarea prospecțiunilor tehnice cu SRL „Senpolis-Lux”, reprezentată de directorul Beșlega Liubov, SRL „Galnex-Pro”, reprezentată de directorul Bazarschii Nicolai, SRL „Market Sistem Plus”, reprezentată de directorul Roșca Alexei, SRL „Galnic-Prom”, reprezentată de directorul Strelciuc Galina, SRL „Hagero Grup”, reprezentată de directorul Levenco Serghei, contracte de subantrepriză cu privire la efectuarea prospecțiunilor tehnice.

Conform clauzelor contractuale, SRL „Tanjar-Co”, acționând în calitate de „antreprenor general”, transmitea în subantrepriză către subantreprenorii sus menționați, lucrări de prospecțiuni tehnice necesare pentru lucrările inginero-geodezice și de proiectare, iar prețul lucrărilor urma să fie stabilit conform actelor de predare-primire pentru fiecare obiect executat.

Nici la data încheierii contractelor și nici ulterior, subantreprenorii sus menționați nu dispuneau de licență și nici de specialiști necesari pentru efectuarea acestor tipuri de lucrări.

Astfel în perioadele:

- 01.01.2007 - 30.04.2008, în baza actelor de predare-primire, aferente facturilor fiscale, SRL „Senpolis-Lux” a livrat către SRL „Tanjar-Co”, lucrări de „prospecțiuni tehnice” aferente obiectelor efectuate în beneficiul unui șir de întreprinderi autohtone în valoare de 19 960 000 lei, inclusiv TVA - 3 326 666,67 lei;

- 01.01.2008 - 31.07.2009, în baza actelor de predare-primire, aferente facturilor fiscale SRL „Galnex-Pro” a livrat către SRL „Tanjar-Co”, lucrări de „prospecțiuni tehnice” aferente obiectelor efectuate în beneficiul unui șir de întreprinderi autohtone în valoare de 38 435 000 lei, inclusiv TVA - 6 405 833,33 lei;

- 01.12.2008 - 28.02.2009, în baza actelor de predare-primire, aferente facturilor fiscale SRL „Market Sistem Plus” a livrat către SRL „Tanjar-Co”, lucrări de „prospecțiuni tehnice” aferente obiectelor efectuate în beneficiul unui șir de întreprinderi autohtone în valoare de 3 100 000 lei, inclusiv TVA - 516 666,66 lei;

- august 2009, în baza actelor de predare-primire, aferente facturilor fiscale SRL „Galnic-Prom” a livrat către SRL „Tanjar-Co”, lucrări de „prospecțiuni tehnice” aferente obiectelor efectuate în beneficiul unui șir de întreprinderi autohtone în valoare de 3 000 000 lei, inclusiv TVA - 500 000 lei;

- octombrie 2009, în baza actelor de predare-primire, aferente facturilor fiscale SRL „Hagero Grup” a livrat către SRL „Tanjar-Co”, lucrări de „prospecțiuni tehnice” aferente obiectelor efectuate în beneficiul unui șir de întreprinderi autohtone în valoare de 854 700 lei, inclusiv TVA 170 940 lei.

Prin urmare, SRL „Tanjar-Co”, în persoana directorului Iarmolenco Anatolii, care acționa în interesul întreprinderii, contrar prevederilor art. 101 Cod fiscal, potrivit căruia „subiecții impozabili stipulați la art. 94 lit. a) Cod fiscal sunt obligați să declare, conform art. 115 Cod fiscal și să achite la buget pentru fiecare perioadă fiscală, stabilită conform art. 114 din același cod, suma TVA, care se determină ca diferență dintre sumele TVA achitate sau ce urmează a fi achitate de către cumpărători (beneficiari) pentru mărfurile, serviciile livrate lor și sumele TVA achitate sau ce urmează a fi achitate furnizorilor la momentul procurării valorilor materiale, serviciilor (inclusiv TVA la valorile materiale importate), folosite pentru desfășurarea activității de întreprinzător în perioada fiscală respectivă”, și, avînd scopul evaziunii fiscale a întreprinderii SRL „Tanjar-Co”, a inclus în documentele contabile ale acesteia date vădit denaturate privind cheltuielile întreprinderii, reflectînd cheltuieli care au avut la bază operațiuni ce nu au existat, întrucît lucrările stipulate în actele de predare-primire a lucrărilor aferente facturilor fiscale primite de la subantreprenorii sus menționați, au fost efectuate de facto de către salariații SRL „Tanjar-Co” sau persoane atrase de aceasta în lipsa vreunui contract de muncă, sub conducerea specialistului principal geodez Coleada Victor.

Consecvent, s-a reținut că, prin acțiunile SRL „Tanjar-Co” și ale administratorului Iarmolenco Anatolii au fost transmise fictiv obligațiile de plată a TVA față de bugetul public de stat de la SRL „Tanjar-Co” către subantreprenorii sus-menționați, ce a condus la evaziunea fiscală a SRL „Tanjar-Co”, pe perioada 01.01.2007 - 31.10.2009, în sumă totală de 11 495 175,31 lei.

Totodată, în perioada 01.01.2007 - 31.10.2009, SRL „Tanjar-Co”, în persoana administratorului Iarmolenco Anatolii, a încheiat contracte privind îndeplinirea lucrărilor topografogeodezice și de proiectare cu un șir de întreprinderi autohtone, din care contractele încheiate cu SA „Moldtelecom”, ÎS „Calea Ferată”, SRL „Moldovatransgaz”, SRL „Intexnauca” ș.a., fiind cu valoare sporită.

Lucrările de geodezie erau executate, de facto, atît de către inginerii geodezi ai SRL „Tanjar-Co”, cît și de către persoane atrase la lucrări de aceeași întreprindere, în lipsa vreunui contract de muncă, lucrări executate sub conducerea, participarea și supravegherea nemijlocită a specialistului principal geodez Coleada Victor care, prin înțelegere prealabilă cu administratorul SRL „Tanjar-Co”, Iarmolenco Anatolii, i-a promis din timp ultimului să-i acorde mijloace, că va tăinui mijloacele și instrumentele de săvîrșire a infracțiunii, urmele acesteia și obiectele dobîndite în urma evaziunii fiscale a SRL „Tanjar-Co”, și anume: de a duce evidența banilor dobîndiți din evaziunea fiscală a SRL „Tanjar-Co”, să calculeze și să achite „la negru” plățile pentru inginerii geodezici atrași la lucrări și să întocmească pentru Iarmolenco Anatolii dările de seamă privind banii primiți.

Astfel, prin acțiunile sale, Coleada Victor a promis dinainte că va acorda mijloace SRL „Tanjar-Co” și administratorului Iarmolenco Anatolii, va tăinui mijloacele și instrumentele de săvîrșire a infracțiunii, prin ce au fost transmise fictiv obligațiile de plată a TVA față de bugetul public de stat de la SRL „Tanjar-Co” către

subantreprenorii sus menționați, fapt ce, pe perioada 01.01.2007 - 31.10.2009, a dus la evaziune fiscală a SRL „Tanjar-Co”, în sumă totală de 11.495.175,31 lei.

3. Sentința a fost atacată cu apeluri de către:

3.1 Avocatul Tabarcea I. în numele inculpaților Iarmolenco A. și persoana juridică SRL „Tanjar-Co”, care a solicitat casarea sentinței cu pronunțarea unei noi hotărâri, prin care inculpații să fie achitați.

În motivarea apelului a invocat că, în urma cercetării judecătorești, vinovăția inculpatului în săvârșirea infracțiunii n-a fost confirmată prin probe cercetate de instanța de judecată.

Ca probe în confirmarea celor expuse invocă declarațiile date în instanță de către:

- specialistul Ursu V., geodezist ÎS „Ingeocard”, care a declarat că, nu poate spune cu certitudine dacă 5 brigăzi de geodeziști din cadrul SRL „Tanjar-Co” ar fi putut îndeplini toate lucrările prevăzute de contractele de antrepriză din perioada anilor 2007-2009, încheiate de către SRL „Tanjar-Co” în calitate de antreprenor, fără a fi atrași subantreprenori, deoarece în opinia lui și conform calculelor normative ar fi fost nevoie de 12 brigăzi de geodeziști;

- martorii audiați în cadrul cercetării judecătorești care au depus declarații similare și prin care au confirmat că, în baza contractelor de antrepriză încheiate între SRL „Tanjar-Co” și agenții economici SRL „Moldovatransgaz”, „Moldtelecom” SA, ÎS „Calea Ferată”, SRL „Intexnauca” ș.a., SRL „Tanjar-Co” în calitate de antreprenor, urma să efectueze următoarele tipuri de lucrări care, se efectuează în următoarea consecutivitate - 1) recunoașterea topografo-geodezică a raionului unde se efectuează lucrările (întregul complex de lucrări); 2) măsurările cu instrumentul GPS și prelucrarea datelor; 3) crearea rețelei de ridicare; 4) controlul tehnic al ridicării topografice; 5) prelucrarea computerizată a informației și imprimarea planșelor topografice; 6) coordonarea comunicațiilor subterane. Specialiștii-geodezi ai SRL „Tanjar-Co”, în perioada anilor 2007-2009, aveau un volum mare de lucru și program încărcat, care urma a fi efectuat în termeni restrânși conform contractelor încheiate cu beneficiarii. Datorită acestor volume mari și termeni restrânși se simțea evident insuficiența de cadre, astfel a fost necesitate obiectivă de a antrena subantreprenori. În special cu companii care prestează servicii de prospecțiuni tehnice (măsurători geodezici), proiectare sau alte servicii. Astfel lucrările de prospecțiuni tehnice au fost efectuate de alte companii printre care SRL „Senpolis-Lux”, care în baza contractului de subantrepriză nr. 17 din 03.04.2006 a prestat servicii de colectare a punctelor sau colectarea măsurătorilor geodezici (măsurarea unghiurilor și distanțelor), lucrări care nu necesită cunoștințe profunde în domeniul geodeziei și cu atât mai mult licențiere. Altă companie care a prestat astfel de tip de servicii în perioada anului 2008 a fost SRL „Galnex-Pro”, în baza contractului de subantrepriză nr. 01 din 20.08.2007. Cu SRL „Galnic-Pro”, contractul de subantrepriză nr. 15/07/09 a fost încheiat la 15.07.2009. Toate relațiile privind executarea acestor contracte din punct de vedere tehnic erau în competența specialistului-geodezist principal al SRL „Tanjar-Co”, Coleada V. Contractele au fost

încheiate de către administratorul SRL "Tanjar-Co", Iarmolenco A., iar toate relațiile financiar-contabile erau în competența contabilului-șef al SRL "Tanjar-Co", Ciupcic Tatiana, care contacta cu contabilii agenților economici-subantreprenori;

- reprezentantul inculpatului, persoanei juridice SRL "Tanjar-Co", Anatoli Liuşenco, care fiind audiat în ședința de judecată a relatat că, compania a activat în stricta conformitate cu prevederile legale, exercitând activități legale de antreprenariat licențiate. Contractele de subantrepriză cu companiile SRL "Senpolis-Lux", SRL "Galnex-Pro", SRL "Galnic Plus" și SRL "Market Sistem Plus" sunt niște contracte reale, deja integral executate, părțile integral onorându-și toate obligațiunile conform condițiilor acestor tranzacții, chiar și cele financiare. La fel, reale sunt și actele de predare-primire întocmite de către reprezentanții SRL "Tanjar-Co" și companiilor susmenționate, ca urmare a efectuării de facto a lucrărilor de către subantreprenori, conform contractelor de subantrepriză. Nici în unul din aceste contracte sau acte nu au fost introduse date cu caracter denaturat sau falsificat. Luînd cunoștință cu materialele cauzei penale, a confirmat faptul că SRL "Tanjar-Co" a fost verificată de mai multe ori în perioada anilor 2007-2009 de către autoritatea fiscală și CCCEC și careva încălcări a legislației fiscale nu au fost depistate. Nu au încălcat nici o normă a legislației fiscale și nu a falsificat careva contracte de antrepriză sau subantrepriză, efectuînd plata integrală a impozitelor pe venit ale SRL "Tanjar-Co", reieșind din veniturile reale care le-a avut compania în perioada anilor 2007-2009;

- actele de predare-primire din perioada 01.01.2007-31.12.2009, ca probă, procesual nu au nici un semn de element al probatoriului acuzării, în limitele art. 244 Cod penal sunt inutile, deoarece rezultatul consemnat în el nu prezintă nici o informație privitor la pretensele fapte incriminate lui Iarmolenco A. sau persoanei juridice SRL „Tanjar - Co”, ba chiar mai mult demonstrează nevinovăția ultimilor deoarece sunt originale, cu informație autentică, consemnînd rezultatele unor operațiuni reale, efectuate complet în baza contractelor de antrepriză și subantrepriză, care a fost plasată în actele de evidență contabilă și fiscală ale SRL „Tanjar-Co” în perioada anilor 2007-2009;

- discurile CD-Room, cu fișierele TXT, atașate la cauza penală de către acuzator și puse la baza sentinței, sunt niște probe inutile, nepertinente și neconcludente, deoarece nu reprezintă un document electronic care să poată fi admis ca probă într-o învinuire în limitele art. 244 Cod penal;

- probele, examinate în cadrul ședinței de judecată și puse la baza sentinței, nu dovedesc participarea lui Iarmolenco A. și SRL „Tanjar-Co” la comiterea infracțiunii de evaziune fiscală nici într-o calitate, deoarece nici o probă prezentată de acuzator nu indică nici direct, nici indirect implicarea lui în acțiunile incriminate, precum nu sunt elementele constitutive ale infracțiunii de evaziune fiscală în acțiunile inculpatului Iarmolenco A. și SRL „Tanjar-Co”;

- inculpatul Iarmolenco A. a explicat că, în perioada anilor 2007-2009 nu a introdus și nu a dat indicații contabilului sau altor factori de decizie ai SRL „Tanjar-Co” de a introduce date denaturate sau false în actele contabile privind lucrările

efectuate în baza contractelor de antrepriză și subantrepriză sau privind veniturile SRL „Tanjar-Co”. Pe directorii SRL “Senpolis-Lux”, SRL „Galnex-Pro”, SRL „Galnic Plus” și SRL „Market Sistem Plus” îi cunoștea personal, deoarece a semnat cu ei contractele de subantrepriză. Contabilii acestor companii nu îi cunoaște și nu a avut vreun contact cu ei, deoarece momentele contabile de colaborare cu SRL „Tanjar-Co” le coordona și respectiv cu ei conlucra contabilă-șef al SRL „Tanjar-Co” - Ciupcic Tatiana. A activat în stricta conformitate cu prevederile legale, exercitând atribuțiile de serviciu în calitate de director al SRL „Tanjar-Co”. Contractele de subantrepriză cu companiile SRL „Senpolis-Lux”, SRL „Galnex-Pro”, SRL „Galnic Plus” și SRL „Market Sistem Plus” sunt niște contracte reale, deja integral executate, părțile integral onorându-și toate obligațiunile conform condițiilor acestor tranzacții, chiar și cele financiare. La fel, reale sunt și actele de predare- primire întocmite de către reprezentanții SRL “Tanjar-Co” și companiilor susmenționate, ca urmare a efectuării de facto a lucrărilor de către subantreprenori, conform contractelor de subantrepriză. Nici în unul din aceste contracte sau acte, nu au fost introduse date cu caracter denaturat sau falsificat. Luând cunoștință cu materialele cauzei penale, a confirmat faptul că, SRL “Tanjar-Co” a fost verificată de mai multe ori în perioada anilor 2007-2009 de către autoritatea fiscală și CCCEC și careva încălcări a legislației fiscale nu au fost identificate, fapt care este confirmat prin actele de control fiscal din perioada 01.01.2007-31.12.2009. Nu a încălcat nici o normă a legislației fiscale și nu a simulat careva contracte de antrepriză sau subantrepriză, nu a denaturat datele contabile sau fiscale la baza cărora ar fi fost puse operațiuni ireale sau inexistente, efectuându-se plata integrală a impozitelor pe venit ale SRL “Tanjar-Co”, reieșind din veniturile reale care, le-a avut compania în perioada anilor 2007-2009;

- în cazul prezentei cauze penale pentru a demonstra incontestabil comiterea evaziunii fiscale de către inculpații Iarmolenco A. și SRL “Tanjar-Co”, este necesar a dovedi prin probe pertinente, concludente și utile, care coroborează între ele că, intenția preinșilor făptuitori, să se conchidă în a crea iluzia derulării unor operațiuni între întreprinderea activă (SRL “Tanjar-Co”) și o întreprindere fantomă (pretinse a fi conform rechizitoriului - SRL “Senpolis-Lux”, SRL „Galnex-Pro”, SRL „Galnic Plus” și SRL „Market Sistem Plus”), folosită de făptuitor în calitate de mijloc de săvârșire a infracțiunii. Asta trebuie să se facă în scopul majorării frauduloase a cheltuielilor care, în realitate, fie nu se realizează în genere, fie implică efectuarea unor operațiuni simulate;

- nu s-a constatat actuala situație a companiilor SRL “Senpolis-Lux”, SRL „Galnex-Pro”, SRL „Galnic Plus” și SRL „Market Sistem Plus” după 31.12.2009, dar în perioada reflectată în învinuire și anume 01.01.2007-31.12.2009, aceste companii nu erau în lista firmelor delictive, elaborată de către autoritatea fiscală sau CCCEC. În astfel de circumstanțe nu se poate pretinde că aceste companii erau întreprinderi fantome, precum nu este demonstrat faptul folosirii de către inculpații Iarmolenco A. și SRL “Tanjar-Co” a acestor companii în calitate de mijloc de săvârșire a evaziunii fiscale;

- la baza învinuirii și respectiv sentinței contestate a fost pus actul reviziei

economico-financiare efectuate la SRL "Tanjar-Co" din 13 februarie 2010 de către Direcția Generală Control și Revizie a CCCEC, întocmit de către inspectorul Guțu Stanislav, care potrivit art. 93 Cod de procedură penală, nu este prevăzut drept element care poate servi ca probă;

- partea acuzării nu a prezentat instanței de judecată vre-un raport de expertiză economico-financiară sau contabilă care ar dovedi vinovăția inculpaților în contextual nedepistării cărorva încălcări fiscale, și în special a evaziunii fiscale, de către autoritatea fiscală la SRL "Tanjar-Co" în perioada 01.01.2007- 31.12.2009, nu poate fi vorba despre comiterea de către inculpați a infracțiunii incriminate;

- declarațiile specialiștilor din cadrul Î.S. "Ingeocard" pot fi catalogate doar ca fiind subiective și nu pot fi puse la baza unei sentințe de condamnare;

- în materialele cauzei penale nu au fost constatate prin probe directe, concludente, pertinente și utile careva acțiuni întreprinse de către inculpații Iarmolenco A. și persoana juridică SRL „Tanjar-Co”, care ar cădea sub incidența cumulului de acțiuni caracteristice pentru latura obiectivă a infracțiunii prevăzută de art. 244 alin. (2) Cod penal. Partea acuzării nu a prezentat instanței de judecată un complex de probe prin care s-ar fi dovedit faptul că, inculpatul Iarmolenco A. a contribuit în calitate de organizator sau autor la comiterea unor pretinse acte de evaziune fiscală în perioada anilor 2007-2009, cum este stipulat în ordonanța de începere a urmăririi penale din 25 martie 2010;

- nici unul din martori n-a indicat la existența unor operațiuni care n-au existat între SRL "Tanjar-Co" și agenții economici care au calitatea de subantreprenori - SRL "Senpolis-Lux", SRL „Galnex-Pro”, SRL „Galnic Plus” și SRL „Market Sistem Plus”, în baza contractelor de subantrepriză. Nici unul din martori n-a reflectat careva indici sau informație cu privire la pretinsa comitere sau participare a lui Iarmolenco A. ca persoana fizică care a acționat ilicit în interesul SRL "Tanjar-Co" în calitate de administrator, precum n-au dat nici un indiciu, care ar indica că datele indicate în documentele contabile ale SRL „Tanjar-Co” pentru perioada anilor 2007-2009 erau denaturate. N-a menționat nimeni că Iarmolenco A. ar fi fost cel care ar fi introdus date denaturate în actele contabile, precum nici una din celelalte probe aduse de acuzatorul de stat pe marginea învinuirii aduse lui Iarmolenco A. nu dovedește indicarea de către el a unor cheltuieli majorate, care au la bază operațiuni ce nu au existat;

- nu este posibil teoretic a presupune executarea laturii obiective a evaziunii fiscale de către inculpați, în calitate de autori, prin prisma probelor administrate, deoarece operațiunile între SRL "Tanjar-Co" și agenții economici care au calitatea de subantreprenori - SRL "Senpolis-Lux", SRL „Galnex- Pro”, SRL „Galnic Plus” și SRL „Market Sistem Plus”, în baza contractelor de subantrepriză, au fost existente, realizate de facto, realitatea lor confirmată prin declarațiile martorilor, specialiștilor și actelor anexate la materialele cauzei penale - contractele de subantrepriză din 01.01.2007-31.12.2009, actele de predare-primire, facturile fiscale, documentele contabile și rapoartele fiscale;

- nici o probă prezentată de acuzare nu dovedește nici pe departe executarea

nemijlocită de către Iarmolenco A. a infracțiunii sub formă de includerea în documentele contabile, fiscale sau financiare a unor date denaturate privind veniturile sau cheltuielile, a unor cheltuieli care nu au la bază operațiuni reale ori care au la bază operațiuni ce nu au existat, fie prin tănuirea unor obiecte impozabile sau cu atât mai mult comiterea evaziunii fiscale de către persoana juridică SRL „Tanjar-Co”.

3.2 Inculpatul Coleada V., care a solicitat casarea acesteia, cu pronunțarea unei hotărâri, prin care să fie achitat, precum și să fie respinsă acțiunea civilă.

În motivarea apelului a indicat:

- inculpatul a invocat că nu a fost complice la săvârșirea pretinsei evaziuni fiscale a întreprinderii „Tanjar-Co” SRL, nu a dat indicații, nu a prestat informații, nu a acordat mijloace sau instrumente și nu a înlăturat obstacole, precum și nu a promis că va favoriza pe infractor și va tănui mijloacele sau instrumentele de săvârșire a pretinsei infracțiunii, urmele acesteia sau obiectele dobândite pe cale criminală. A lucrat la întreprinderea „Tanjar-Co” SRL în funcția de specialist principal geodez, în atribuțiile sale de serviciu intra numai coordonarea lucrului tehnic în secția geodezică al întreprinderii, deoarece licența SRL „Tanjar-Co” pentru activitatea topogeodezică a fost perfectată pe numele său, nu a fost legat cu includerea oricărei informații în documentele contabile, fiscale sau financiare;

- postul ocupat de acesta la întreprindere nu poate fi egalat cu postul unui director-adjunct sau unui director tehnic, nu a avut atribuții administrative și nu a fost legat cu lucrul contabilității întreprinderii „Tanjar- Co” SRL. Inculpatul nu a avut atribuții de calculare a impozitelor, taxelor și altor plăți obligatorii, nu prezenta rapoartele în contabilitatea întreprinderii și/sau în organele fiscale și financiare competente, nu îndeplinea lucrări în teren, ci prelucra datele parvenite de la alți specialiști ai întreprinderii;

- în posturi asemănătoare funcției inculpatului, au lucrat încă trei persoane, care coordonau lucrul tehnic în domeniile respective (cadastru, elaborarea proiectelor și geologie). Necăținând la acest fapt, atât ancheta preliminară, cât și cea judecătorească, s-au axat doar pe activitatea inculpatului, incriminând acestuia și acele domenii de care nici nu a fost responsabil: activitatea tehnico-geologică, cadastrală și cea de proiectare;

- inculpatul Coleada V. a indicat că nici acuzatorul de stat nu a prezentat instanței careva dovezi, că dînsul a fost responsabil de executarea acelor 66 de obiecte;

- în textul sentinței sunt omise declarațiile privind istoricul activității științifice a lui Coleada V. și anume: lipsește complet informația că începând cu anul 1974 se ocupa cu știința geodeziei, că a activat în cadrul secției geografiei al Academiei de Științe fostei RSSM și că de atunci a început să colecteze și să prelucreze datele statistice privind executarea lucrărilor geodezice;

- în cadrul percheziției din 17.03.2010 efectuate la domiciliul său, a prezentat organului de urmărire penală mai multe agende personale cu date statistice înregistrate pentru anii 2000 – 2009, dar organul de urmărire penală a ridicat doar

cele 4 agende pentru anii 2006-2009. Despre aceste agende a explicat instanței că ele sunt pur personale cu datele statistice necesare activității științifice, că la aceste agende nimeni nu a avut acces și că în ele nu se conțin semnăturile sau inscripțiile altor persoane, toate fiind efectuate doar cu scrisul acestuia. A explicat detaliat privind formularea de către el a unui concept nou, pe care a numit în forma prescurtată „FZP”, abrevierea întotdeauna fiind scrisă cu litere latine. Menționează, că instanța de fond a interpretat eronat că noțiunea „FZP” este prescurtarea din limba rusă a noțiunii „0311”. Susține că acesta abreviatură înseamnă - Funcția de Zenith al Producerei;

- martorii Cunițchi Anatolie, Stratonov Nicanor, Iepure Adrian, Gaidaiji Grigore, Gruzevici Vladimir, Bobob Ion, Vîrlan Andrei, Chenciu Xxxxxu, Ursu Dumitru au confirmat că au acordat ajutorul tehnic SRL „Tanjar-Co” în baza contractelor de ajutor tehnic reciproc și se foloseau gratuit de echipamentul, computere și programe speciale geodezice ale întreprinderii;

- din declarațiile martorilor Ursu A., Iacovlev A., Rusu V., Treibici S., Verhovoi Iu., Clîm D., Iepure A., Chenciu A., Stratonov N. s-a demonstrat cu certitudine că lucrările geodezice transmise spre executare în secția geodezică a întreprinderii se desfășurau în mai multe etape și că aceste etape au fost reale și se îndeplineau de oameni diferiți. Menționează, că prima și a treia etapă de lucrări în teren au fost executate de brigăzile „Tanjar-Co” SRL, iar etapa a doua - Prospekțiuni tehnice, a fost transmisă spre executarea subantreprenorilor selectați de directorul Iarmolenco A.;

- instanța de fond neîntemeiat a considerat că „Tanjar-Co” SRL a avut un număr suficient de lucrători și a avut un număr suficient de instrumente. Instanța de fond a omis o parte din declarațiile făcute de Guțu Stanislav - revizor al CCCEC fixate în procesul-verbal al ședinței de judecată din 24.12.2012. Prin aceste declarații s-a demonstrat faptul că în perioada anilor 2006 – 2009, atunci când au avut loc relații de subantrepriză cu „Tanjar-Co” SRL, întreprinderi SRL „Senpolis-Lux”, „Galnic-Prom” SRL, SRL „Galnex-Pro”, SRL „Market Sistem Plus” și SRL „Hagero-Grup” nu se regăseau în lista firmelor delicvente;

- sentința conține concluzii contradictorii, iar instanța de fond declarând vinovăția inculpaților a mai ignorat și explicațiile contabilei „Tanjar-Co” SRL, precum că întreprinderi SRL „Senpolis- Lux”, „Galnic-Prom” SRL, SRL „Galnex-Pro”, SRL „Market Sistem Plus” și SRL „Hagero- Grup” au fost firme de încredere, că relațiile de subantrepriză au fost pe o perioadă lungă de timp, iar cazuri de denaturare a actelor de primire nu a constatat;

- nu s-a dat apreciere justă și faptului, că secția geodezică a SRL „Tanjar-Co” niciodată nu avea în componența sa salariați angajați prin cumul. La fel, secția geodezică a întreprinderii niciodată nu avea în componența sa muncitori și/sau tehnicieni pentru executarea lucrărilor geodezice mai puțin calificate sau prospecțiunilor tehnice în teren;

- prima instanță nu a luat în considerație nici faptul că în materialele dosarului nu se conține nici un act de expertiză contabilă și/sau fiscală, concluziile primei

instanțe fiind bazate pe actul de revizie, întocmit nu de experți judiciari, ci de niște inspectori ai CCCEC.

3.3 Avocatul Burlacu Marcel a înaintat apel suplimentar în numele inculpaților Iarmolenco A. și persoanei juridice SRL „Tanjar-Co” (f.d. 191-196, voi. 52), solicitând achitarea integrală a inculpatului Iarmolenco A., pe motivul lipsei în acțiunile lui a elementelor constitutive ale infracțiunii de evaziune fiscală, achitarea integrală a SRL „Tanjar-Co”, ridicarea sechestrelor instituite prin încheierea instanței asupra bunurilor ce aparțin cu drept de proprietate privată lui Iarmolenco A.

În motivarea apelului suplimentar, a invocat:

- în cauza penală pornită pe indicii evaziunii fiscale în privința SRL „Tanjar-Co”, nu a existat vre-o decizie de sancționare prin care întreprinderii sau administratorului i-ar fi fost aplicată o sancțiune fiscală drept rezultat al evaziunii fiscale;

- atât organul de urmărire penală, procurorul, cât și de instanța de judecată, au neglijat articolul 133 alin. (1) lit. h¹), 173, 231, 238, 240, 241, 242, 245, 248, 249 Cod fiscal;

- la 27 octombrie 2009, Centrul pentru Combaterea Crimelor Economice și Corupției a efectuat control reconvențional la SRL „Tanjar-Co” privind verificarea relațiilor cu SA „Moldtelecom” pentru perioada de activitate 01.01.2007-01.10.2009. Careva încălcări ale legislației fiscale privind calcularea și transferarea impozitelor aferente acestor contracte de către organul de control nu au fost stabilite;

- la 03 aprilie 2009, de către seful-adiunct al IFPS Chișinău, Ana Stoicova examinând cazul cu privire la contravenția administrativă comisă de contabil-șef a SRL „Tanjar-Co”, Tatiana Ciubcic și anume diminuarea TVA aferentă bugetului pentru anul 2007 cu 24 401 lei și majorarea TVA aferentă bugetului pentru anii 2007-2008 cu 14875 lei, de asemenea și pentru diminuarea taxe: pentru folosirea drumurilor de către autovehiculele înmatriculate în RM pentru anul 2007 cu 54 lei pentru anul 2008 cu 54 lei. În baza articolelor 163 alin. (5), 221 și 269 din CCA contabilei SRL „Tanjar-Co”, i-a fost aplicată amendă contravențională în mărime de 300 lei;

- la 14 mai 2010 prin Ordinul Inspectoratului Fiscal pe mun.Chișinău nr.208 din 14 mai 2010 a fost instituit postul fiscal mobil, deci este clar că în perioada de funcționare a postului fiscal nu puteau fi admise abateri ce au constituit obiectul cauzei penale;

- la 01 martie 2010 de către Direcția Generală Control și revizie a Centrului pentru Combaterea Crimelor Economice și Corupției a fost efectuată revizia tematică a activității SRL „Tanjar-Co” pe perioada 01.01.2007-31.12.2009. Careva încălcări de către organul de control la capitolul calculare, trecerea în contul sau transferul în buget a TVA sau altor taxe și impozite nu a fost stabilit;

- la 06 august 2010 Procurorul în Procuratura Anticorupție Alexandru, examinând materialele cauzei penale nr.xxxxx a emis ordonanța prin care a scos de sub urmărire penală învinuitul Iarmolenco A. din motivul că în acțiunile acestuia lipsesc elementele infracțiunii prevăzute de art. 144 alin. (2) lit. b) Cod penal, a scos

de sub urmărire penală persoana juridică SC „Tanjara-Co” SRL din motivul lipsei în acțiunile acesteia a elementelor infracțiunii prevăzute de art. 244 alin. (2) lit. b) Cod penal;

- la 28 noiembrie 2014, procurorul în Procuratura anticorupție Lilian Rudei în cadrul dosarului penal nr.2012036415 a emis ordonanță prin care l-a scos de sub urmărirea penală pe Roșca Alexei și a clasat procesul penal. Dacă nu au fost stabilite abateri de la legislația fiscală în acțiunile lui Roșca Alexei care este directorul Market Sistem Plus respectiv nu sunt elementele de infracțiune nici în acțiunile SRL „Tanjara-Co” cu care întreprinderea nominalizată a tranzacționat, ambele fiind verificate în aspectele calculării și achitării impozitelor aferente tranzacțiilor nominalizate inclusiv TVA;

- o mare eroare judiciară care îl lezează pe Iarmolenco A., atât în dreptul la un proces echitabil, cât și în dreptul la apărarea proprietății sale private a fost că, odată ce a fost emisă în privința sa o sentință de încetare, bunurile sale puse sub sechestru urmau a eliberate de sub sechestru;

- instanța de fond a stabilit că în privința lui Iarmolenco A. a intervenit termenul de prescripție, procesul în privința sa fiind încetat, iar în privința SRL „Tanjara-Co” pentru aceleași fapte nu a fost aplicată prescripția, procesul nefiind încetat, fapt ce constituie o gravă eroare de drept.

3.4 La data de 10.06.2016, avocatul Burlacu Marcel a înaintat încă un apel suplimentar, solicitând achitarea integrală a inculpatului Iarmolenco A., pe motivul lipsei în acțiunile lui a elementelor constitutive ale infracțiunii de evaziune fiscală, achitarea integrală a SRL „Tanjara-Co”, ridicarea sechestrelor instituite prin încheierea instanței asupra bunurilor ce aparțin cu drept de proprietate privată lui Iarmolenco A..

În motivarea apelului suplimentar, a invocat că:

- la 01.06.2009 de către Oficiul Fiscal Centru a Inspectoratului Fiscal de Stat pe mun.Chișinău a fost emisă Decizia nr. 466 din 01.06.2009, conform căreia a fost redusă amenda aplicată conform deciziei nr. 333 din 22.04.2009, SRL „Tanjara-Co” achitând o amendă în valoare de 5176 lei;

- la 28 noiembrie 2014, Procuratura Anticorupție pe faptul interacționării economice în cadrul tranzacțiilor obiect al cauzei penale dintre SRL „Tanjara-Co” și SRL „Market Sistem Plus” a emis ordonanța privind clasarea procesului penal din lipsa elementelor constitutive ale infracțiunii. Cauza nominalizată fiind disjunsă de cauza în care a fost învinuit Iarmolenco A. și SRL „Tanjara-Co”;

- din cauza acestui dosar penal care a fost intentat ilegal, activitatea întreprinderii a fost stopată, iar la buget nu au fost transferate plăți care urmau a fi transferate în cazul în care organele de urmărire nu interveneau în cel mai urât mod;

- atât organul de urmărire penală, cât și instanța de judecată nu au putut nici într-un mod să recunoască Ministerul Finanțelor în calitate de parte-civilă cu suma de 11 495 175.31 lei, dat fiind că nu există vre-o decizie de sancționare emisă de organul fiscal în calitate de autoritate care aplică sancțiuni în interesele bugetului;

- în rezultatul controalelor efectuate pe parcursul anului 2009 de către Direcția

Control financiar și revizie a Ministerului Finanțelor la 22.09.2009 a fost emisă Hotărârea cu privire la aplicarea sancțiunilor economice nr. 16-08/01-11/151 conform căreia: în temeiul art. 55 alin. (2) din Legea privind sistemul bugetar și procesul bugetar nr.847-XIII din 24.05.1996, prevederilor pct.17 din Regulamentul Serviciului control financiar și revizie, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.667 din 27 mai 2002, a fost percepută în bugetul de stat de la SRL „Tanjar-Co” suma echivalentă cu rata de bază aplicată de BNM în mărime de 1351 lei, pentru dezafectarea mijloacelor publice conform calculului anexat;

- nu este clar din ce considerente au fost aplicate și menținute pînă în prezent sechestrul pe bunurile proprietate privată a lui Iarmolenco A. care au fost achiziționate și procurate cu mult mai înainte de realizarea activităților care au fost găsite prejudiciabile de către organul de urmărire penală;

- toate bunurile au fost procurate pînă la efectuarea tranzacțiilor ce au constituit obiectul cauzei penale. Mai mult ca atât organului de urmărire penală și procurorul au neglijat faptul că bunurile pe care au fost aplicate sechestrul și interdicții nu aparțin doar lui Iarmolenco A., dar și soției sale cu titlu de proprietate în devălmășie și reținând bunurile dânzei sub sechestrul au admis o gravă violare în privința acesteia a Protocolului I articolul 1 din Convenția Europeană pentru Drepturile Omului;

- aceste bunuri sunt ilegal menținute sub sechestrul, dat fiind faptul că ele nu au provenit din careva activități ilegale sau presupuse ilegale din partea lui Iarmolenco A., tranzacțiile care au constituit obiectul cauzei penale fiind efectuate cu mult mai târziu decât au fost procurate bunurile menținute sub sechestrul. De asemenea, instanța urma să scoată bunurile de sub sechestrul odată ce a statuat asupra scurgerii termenului pentru atragerea la răspundere penală;

- organul de control financiar și revizie a Centrului Național Anticorupției pe atunci Centrul de Combatere a Crimelor Economice și Corupție a efectuat trei controale în privința activității economico-financiare a SRL „Tanjar-Co” și în speță legalitatea tranzacțiilor economico-financiare ce au constituit obiect al cauzei penale și nu au constatat nici măcar o contravenție administrativă din domeniul economic, financiar sau de fiscalitate, iar organul de urmărire penală și procurorul au diferit justiție o cauză penală în lipsa categorică a elementelor componente de infracțiune prevăzute de art. 244 alin. (2) Cod penal și anume a obiectului infracțiunii;

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 16 septembrie 2016, apelurile declarate au fost admise, casată sentința, inclusiv din oficiu, cu pronunțarea unei noi hotărâri, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care a fost încetat procesul penal în privința inculpaților Iarmolenco A. și persoana juridică SRL „Tanjar-Co” în baza art. 244 alin. (2) lit. b) Cod penal și Coleada V. în baza art. 42 alin. (5), 244 alin. (2) lit. b) Cod penal, în legătură cu expirarea termenului de prescripție.

Acțiunea civilă înaintată de către Ministerul Finanțelor a fost admisă, încasându-se de la persoana juridică SRL „Tanjar-Co”, Iarmolenco A. și Coleada V., în mod solidar, în beneficiul statului prejudiciul material cauzat bugetului de stat în

sumă de 11.495.175,31 lei, majorarea de întârziere pentru neachitării în termen a obligației fiscale în sumă de 7 229 315,75 lei, iar în total în sumă de 18 724 491,06 lei.

5. Instanța de apel a considerat necesar de a casa sentința primei instanțe, pe motivul nerespectării cerințelor de drept vizînd constatarea faptei infracționale, comisă de către inculpați ca fiind demonstrată, prin ce nu au fost respectate prevederile art. 385 alin. (1) Cod de procedură penală.

Instanța a indicat că, prima instanță urma să constate concret și clar fapta infracțională comisă de inculpați, fără a specifica faptul că „*potrivit rechizitoriului inculpații sunt învinuiți de comiterea infracțiunii...*”.

Astfel, instanța de apel a conchis că totalitatea probelor enumerate supra, cercetate conform prevederilor art. 101 Cod de procedură penală, din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității, iar toate probele în ansamblu - din punct de vedere al coroborării lor, demonstrează integral vinovăția lui Iarmolenco A., Coleada V. și a persoanei juridice SRL „Tanjar-Co” în săvîrșirea infracțiunii prevăzute de art. 244 alin. (2) lit. b) Cod penal, fapt ce a condus la neachitarea impozitului în proporții deosebit de mari, prejudiciind bugetul public de stat cu 11 495 175,31 lei, fiind întrunite toate elementele constitutive ale respectivei infracțiuni, iar argumentele apelanților contravin probelor și circumstanțelor cauzei.

Reieșind din cele constatate, în temeiul art. 10¹ alin. (1) și 16 alin. (3) Cod penal, avînd în vedere modificarea sancțiunii penale prevăzută de art. 244 alin. (2) Cod penal, efectuate prin Legea nr. 277 din 18.12.2008, în vigoare din 24.05.2009, infracțiunea comisă de către inculpați, se califică drept o infracțiune mai puțin gravă, al cărei termen de prescripție, potrivit art. 60 alin. (1) lit. b) Cod penal, este de 5 ani.

Subsecvent, stabilit fiind faptul că termenul de prescripție a început să curgă din data de 31.10.2009, data cînd a fost efectuată ultima inacțiune, acesta a expirat la 01.11.2014, ceea ce atrage liberarea de răspundere penală, în legătură cu expirarea termenului de prescripție, cu încetarea procesului penal.

Cu referire la acțiunea civilă, instanța de apel a precizat că, prin ordonanța din 21.04.2010, Inspectoratul fiscal principal de stat al RM a fost recunoscut în calitate de parte civilă în prezenta cauză penală, care a formulat pretenții față de inculpați, solicitînd din contul acestora recuperarea prejudiciului cauzat bugetului de stat în mărime de 10 732 499,97 lei, pretenții care au fost completate prin cererea ministrului finanțelor, S.Botnari, care a solicitat încasarea solidară din contul inculpaților a prejudiciului cauzat bugetului de stat în mărime de 11 495 175,31 lei, precum și majorării de întârziere pentru neachitarea în termen a obligației fiscale în mărime de 7 229 315,75 lei.

Avînd în vedere că în urma acțiunilor inculpaților, bugetul de stat a suportat pierderi în proporții deosebit de mari, prin nevărsare în acesta a impozitelor, instanța de apel a considerat oportun să admită acțiunea civilă integral.

6. Împotriva hotărîrilor judecătorești au declarat recursuri ordinare:

6.1 Avocatul Burlacu M. în numele inculpaților Iarmolenco A. și persoanei juridice SRL „Tanjar-Co” care, invocînd temeiurile prevăzute de art. 427 alin. (1) pct. 6) și 8) Cod de procedură penală, a solicitat casarea acestora, cu rejudecarea cauzei și

pronunțarea unei noi hotărâri, prin care Iarmolenco A. și persoana juridică SRL „Tanjar-Co” să fie achitați, pe motiv că lipsesc elementele constitutive ale infracțiunii - latura obiectivă.

În motivarea recursului a indicat:

- instanța de apel nu s-a pronunțat asupra cererii de apelul declarată de avocatul M.Burlacu în numele inculpaților;

- nu există vreo decizie de sancționare, prin care întreprinderii sau administratorului acesteia i-ar fi fost aplicată vreo sancțiune fiscală pentru evaziune fiscală;

- instanțele de judecată nu au aplicat prevederile Codului fiscal relevante speței;

- instanțele au apreciat arbitrar probele și circumstanțele cauzei; - vinovăția inculpaților nu este probată;

- învinuirea adusă inculpaților nu este clară, concretă și previzibilă;

- instanța ilegal a pus sub sechestru bunurile mobile și imobile ale lui A.Iarmolenco în scopul satisfacerii acțiunii civile înaintată de către Ministerul Finanțelor, care nu poate fi parte civilă în respectivul proces.

6.2 Inculpatul Coleada V. care, invocând temeiurile prevăzute de art. 427 alin. (1) pct. 6), 8), 12) Cod de procedură penală, a solicitat casarea acestora, cu rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri, prin care să fie achitat, pe motiv că instanța nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel.

În motivarea recursului a indicat:

- lipsesc elementele constitutive ale infracțiunii -latura obiectivă;

- faptei săvârșite i s-a dat o încadrare juridică greșită; - instanțele au apreciat arbitrar probele și circumstanțele cauzei;

- instanțele, în sensul infracțiunii incriminate, eronat au constatat calitatea sa de subiect special;

- vinovăția lui nu este probată;

- instanțele eronat l-au liberat de răspundere penală pentru fapta incriminată în legătură cu expirarea termenului de prescripție, pe când urma să-l achite.

7. Prin decizia Colegiului penal al Curții Supreme de Justiție din 07 martie 2017, au fost admise recursurile ordinare declarate și dispusă rejudecarea cauzei în aceeași instanță de apel în alt complet de judecată.

8. În motivarea deciziei, instanța de recurs a menționat că instanța de apel, prin decizia din 16.09.2016, a admis apelurile declarate de avocatul Tabarcea I. în numele inculpaților Iarmolenco A. și persoanei juridice SRL „Tanjar-Co” și inculpatul Coleada V., a casat sentința, inclusiv din oficiu, cu pronunțarea unei noi hotărâri, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care a fost încetat procesul penal împotriva inculpaților Iarmolenco A. și persoana juridică SRL „Tanjar-Co” în baza art. 244 alin. (2) lit. b) Cod penal și Coleada V. în baza art. 42 alin. (5), 244 alin. (2) lit. b) Cod penal, în legătură cu expirarea termenului de prescripție, totodată nici în partea descriptivă, nici în dispozitivul hotărârii, instanța absolut nu s-a expus în privința apelului suplimentar declarat de avocatul Burlacu M. în numele inculpaților

Iarmolenco A. și persoanei juridice SRL „Tanjar-Co”, prin care a solicitat achitarea acestora, pe motivul lipsei în acțiunile lor a elementelor infracțiunii imputate.

Cu referire la recursul declarat de către inculpatul Coleada V., instanța de recurs a menționat că, în circumstanțele în care decizia instanței de apel urmează a fi casată din considerentul că, a omis să se expună asupra apelului declarat de către avocatul Burlacu M. în numele inculpaților Iarmolenco A. și persoana juridică SRL „Tanjar-Co”, examinarea recursului lui Coleada V. este inoportună, având în vedere că acesta este interdependent de soluția judecării repetate a cauzei penale în instanța de apel și asupra celor invocate de către recurentul Coleada V., instanța de apel urmează să se expună concomitent cu celelalte.

Instanța de recurs a menționat că la noua rejudecare a cauzei instanța de apel are obligația ca în conformitate cu art. 414 Cod de procedură penală, să verifice legalitatea și temeinicia sentinței atacate, să dea o apreciere obiectivă probelor administrate în cauză, având în vedere prevederile art. 93, 95, 101 Cod de procedură penală, să se pronunțe asupra tuturor motivelor invocate în apeluri și recursuri, să respecte prevederile art. 394, 414 Cod de procedură penală și, în dependență de datele obținute, să pronunțe o hotărâre legală, întemeiată și motivată, care să corespundă prevederilor art. 417 Cod de procedură penală.

9. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 29 martie 2018, au fost admise apelurile declarate, casată sentința, inclusiv din oficiu, în baza art. 409 alin. (2) Cod de procedură penală și pronunțată o nouă hotărâre potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care a fost încetat procesul penal în privința inculpaților Iarmolenco A. și persoana juridică SRL „Tanjar-Co” în baza art. 244 alin. (2) lit. b) Cod penal și Coleada V. în baza art. 42 alin. (5), 244 alin. (2) lit. b) Cod penal, în legătură cu expirarea termenului de prescripție.

Acțiunea civilă înaintată de către Ministerul Finanțelor a fost admisă, încasându-se de la persoana juridică SRL „Tanjar-Co”, Iarmolenco A. și Coleada V., în mod solidar, în beneficiul statului prejudiciul material cauzat bugetului de stat în sumă de 11.495.175,31 lei, majorarea de întârziere pentru neachitarea în termen a obligației fiscale în sumă de 7 229 315,75 lei, iar în total în sumă de 18 724 491,06 lei.

10. În partea descriptivă a deciziei, instanța de apel a menționat, că instanța de fond examinând cauza penală a admis mai multe erori de drept material și procesual penal, și anume, deși în partea dispozitivă a sentinței recunoaște vinovăția lui Iarmolenco A., Coleada V., și SRL „Tanjar-Com” în infracțiunile incriminate, în partea descriptivă a sentinței a omis să constate fapta în comiterea infracțiunilor prevăzute de art. 244 alin. (2) lit. b) Cod penal și art. 42 alin. (5), art. 244 alin. (2) lit. b) Cod penal, astfel încălcând prevederile art. 394 alin. (1) Cod de procedură penală, conform cărora partea descriptivă a sentinței de condamnare trebuie să cuprindă descrierea faptei criminale, considerată ca fiind dovedită, indicându-se locul, timpul, modul săvârșirii ei, forma și gradul de vinovăție, motivele și consecințele infracțiunii.

La caz, instanța de apel a indicat necesitatea de a casa sentința instanței de fond, din nerespectarea de către ultima a cerințelor de drept vizând descrierea și

constatarea faptelor infracionale comise de către Iarmolenco A., Coleada V. și SRL „Tanjar-Com”, or instanța de fond eronat a indicat în partea descriptivă a sentinței că „*potrivit rechizitoriului...*”, în continuare indicând faptele imputate inculpaților.

Instanța de apel a constatat că SRL „Tanjar-Co”, c/f xxxxx, întreprindere al cărei gen principal de activitate o reprezintă activitatea de proiectare pentru construcții, instalații și rețele tehnico-edilitare, reconstrucții, activitate topogeodezică și cartografică, a încheiat în persoana directorului Iarmolenco A., pe perioada 03.04.2006 - 24.08.2009 contracte de subantrepriză cu privire la efectuarea prospecțiunilor tehnice cu SRL „Senpolis-Lux” c/f xxxxx, reprezentată de directorul Beșlega Liubov, SRL „Galnex-Pro” c/f xxxxx, reprezentată de directorul Bazarschii Nicolai, SRL „Market Sistem Plus”, reprezentată de directorul Roșca Alexei, SRL „Galnic-Prom” c/f xxxxx, reprezentată de directorul Strelciuc Galina, SRL „Hagero Grup” c/f xxxxx reprezentată de directorul Levenco Serghei.

Conform clauzelor contractuale, SRL „Tanjar-Co”, acționând în calitate de „antreprenor general”, transmitea în subantrepriză către subantreprenorii susmenționați, lucrări de prospecțiuni tehnice, necesare pentru lucrările inginerogeodezice și de proiectare, prețul lucrărilor urma a fi stabilit conform actelor de predare-primire pentru fiecare obiect executat.

La momentul încheierii contractelor, cât și ulterior, SRL „Senpolis-Lux”, SRL „Galnex-Pro”, SRL „Market Sistem Plus”, SRL „Galnic-Prom” și SRL „Hagero Grup”, nu dispuneau de licența și nici de specialiștii necesari efectuării acestor tipuri de lucrări.

Astfel, pe perioada 01.01.2007-30.04.2008 în baza actelor de predare-primire, aferente facturilor fiscale SRL „Senpolis-Lux” a livrat către SRL „Tanjar-Co”, lucrări de „prospecțiuni tehnice” aferente obiectelor efectuate în beneficiul unui șir de întreprinderi autohtone în valoare totală de 19 960 000 lei, inclusiv TVA - 3 326 666,67 lei.

Pe perioada 01.01.2008-31.07.2009 în baza actelor de predare-primire, aferente facturilor fiscale SRL „Galnex-Pro” a livrat către SRL „Tanjar-Co”, lucrări de „prospecțiuni tehnice” aferente obiectelor efectuate în beneficiul unui șir de întreprinderi autohtone în valoare totală de 38 435 000 lei, inclusiv TVA 6 405 833,33 lei.

Pe perioada 01.12.2008-28.02.2009 în baza actelor de predare-primire, aferente facturilor fiscale SRL „Market Sistem Plus” a livrat către SRL „Tanjar-Co”, lucrări de „prospecțiuni tehnice” aferente obiectelor efectuate în beneficiul unui șir de întreprinderi autohtone în valoare totală de 3 100 000 lei, inclusiv TVA 516 666,66 lei.

Pe perioada lunii august 2009 în baza actelor de predare-primire, aferente facturilor fiscale SRL „Galnic-Prom” a livrat către SRL „Tanjar-Co”, lucrări de „prospecțiuni tehnice” aferente obiectelor efectuate în beneficiul unui șir de întreprinderi autohtone în valoare totală de 3 000 000 lei, inclusiv TVA 500 000 lei.

Pe perioada lunii octombrie 2009 în baza actelor de predare-primire, aferente facturilor fiscale SRL „Hagero Grup” a livrat către SRL „Tanjar-Co”, lucrări de

„prospecțiuni tehnice” aferente obiectelor efectuate în beneficiul unui șir de întreprinderi autohtone în valoare totală de 854 700 lei, inclusiv TVA 170 940 lei.

SRL „Tanjar-Co”, reprezentată de directorul SRL „Tanjar-Co” Iarmolenco A., acționând în interesul întreprinderii contrar prevederilor art. 101 Cod Fiscal care reglementează că „subiecții impozabili stipulați la art. 94 lit. a) sînt obligați să declare, conform art. 115, și să achite la buget pentru fiecare perioadă fiscală, stabilită conform art. 114, suma T.V.A., care se determină ca diferență dintre sumele T.V.A. achitate sau ce urmează a fi achitate de către cumpărători (beneficiari) pentru mărfurile, serviciile livrate lor și sumele T.V.A. achitate sau ce urmează a fi achitate furnizorilor la momentul procurării valorilor materiale, serviciilor (inclusiv T.V.A. la valorile materiale importate) folosite pentru desfășurarea activității de întreprinzător în perioada fiscală respectivă” și avînd scopul evaziunii fiscale a întreprinderii SRL „Tanjar-Co” a inclus în documentele contabile a SRL „Tanjar-Co” date vădit denaturate privind cheltuielile întreprinderii SRL „Tanjar-Co”, reflectînd cheltuieli care au avut la bază operațiuni ce nu au existat, întrucît lucrările stipulate în actele de predare-primire a lucrărilor aferente facturilor fiscale primite de la subantreprenorii sus-menționați, au fost efectuate de facto de către salariații SRL „Tanjar-Co” sau persoane atrase de aceasta în lipsa vreunui contract de muncă .

Astfel, transmiterea fictivă a obligației de plată a TVA față de bugetul public de stat de la SRL „Tanjar-Co” către subantreprenorii sus-menționați, a condus la evaziunea fiscală a SRL „Tanjar-Co”, pe perioada 01.01.2007-31.10.2009, în sumă totală de 11 495 175,31 lei MDA.

În acest mod, prin acțiunile sale, SRL „Tanjar Com” a comis infracțiunea prevăzută de art. 244 alin. (2) lit. b) Cod penal, după semnele calificative - *evaziunea fiscală a întreprinderilor*, ceea ce a dus la neachitarea impozitului în proporții deosebit de mari, astfel prejudiciind bugetul public de stat cu 11 495 175, 31 lei MDA.

Instanța de apel a mai constatat că Iarmolenco A. acționînd în calitate de administrator al SRL „Tanjar-Co”, c/f xxxxx, întreprindere al cărei gen principal de activitate o reprezintă activitatea de proiectare pentru construcții, instalații și rețele tehnico-edilitare, reconstrucții, activitate topogeodezică și cartografică, a încheiat pe perioada 03.04.2006 - 24.08.2009 contracte de subantrepriză cu privire la efectuarea prospecțiunilor tehnice cu SRL „Senpolis-Lux” c/f xxxxx, reprezentată de directorul Beșlega Liubov, SRL „Galnex-Pro” c/f xxxxx, reprezentată de directorul Bazarschii Nicolai, SRL „Market Sistem Plus” reprezentată de directorul Roșea Alexei, SRL „Galnic-Prom” c/f xxxxx, reprezentau de directorul Strelciuc Galina. SRL „Hagero Grup” c/f xxxxx reprezentată de directorul Levcenco Serghei.

Conform clauzelor contractuale, SRL „Tanjar-Co” acționînd în calitate de „antreprenor general”, transmitea în subantrepriză către subantreprenorii sus-menționați, lucrări de prospecțiuni tehnice, necesare pentru lucrările inginerogeodezice și de proiectare, prețul lucrărilor urma a fi stabilit conform actelor de predare-primire pentru fiecare obiect executat.

La momentul încheierii contractelor, cît și ulterior, SRL „Senpolis-Lux”, SRL „Galnex – Pro”, SRL „Market Sistem Plus”, SRL „Galnic-Prom” și SRL „Hagero

Grup", nu dispuneau de licența și nici de specialiștii necesari efectuării acestor tipuri de lucrări.

Astfel, pe perioada 01.01.2007-30.04.2008 în baza actelor de predare-primire, aferente facturilor fiscale SRL „Senpolis-Lux” a livrat către SRL „Tanjar-Co”, lucrări de „prospecțiune tehnice” aferente obiectelor efectuate în beneficiul unui șir de întreprinderi autohtone în valoare totală de 19 960 000 lei, inclusiv TVA - 3 326 666,67 lei.

Pe perioada 01.01.2008-31.07.2009 în baza actelor de predare-primire, aferente facturilor fiscale SRL „Galinex-Pro” a livrat către SRL „Tanjar-Co”, lucrări de „prospecțiuni tehnice” aferente obiectelor efectuate în beneficiul unui șir de întreprinderi autohtone în valoare totală de 38 435 000 lei, inclusiv TVA 6 405 833,33 lei.

Pe perioada 01.12.2008-28.02.2009 în baza actelor de predare-primire, aferente facturilor fiscale SRL „Market Sistem Plus” a livrat către SRL „Tanjar-Co”, lucrări de „prospecțiune tehnice” aferente obiectelor efectuate în beneficiul unui șir de întreprinderi autohtone în valoare totală de 3 100 000 lei, inclusiv TVA 516 666,66 lei.

Pe perioada lunii august 2009 în baza actelor de predare-primire, aferente facturilor fiscale SRL „Galnic-Prom” a livrat către SRL „Tanjar-Co”, lucrări de „prospecțiuni tehnice” aferente obiectelor efectuate în beneficiul unui șir de întreprinderi autohtone în valoare totală de 3 000 000 lei, inclusiv TVA 500 000 lei.

Pe perioada lunii octombrie 2009 în baza actelor de predare-primire, aferente facturilor fiscale SRL „Hagero Grup” a livrat către SRL „Tanjar-Co”, lucrări de „prospecțiuni tehnice” aferente obiectelor efectuate în beneficiul unui șir de întreprinderi autohtone în valoare totală de 854 700 lei, inclusiv TVA 170 940 lei.

Directorul SRL „Tanjar-Co”, Iarmolenco A. contrar prevederilor art. 101 Cod Fiscal care reglementează că „subiecții impozabili stipulați la art. 94 lit.a) sînt obligați să declare, conform art. 115, și să achite la buget pentru fiecare perioadă fiscală, stabilită conform art. 114, suma T.V.A., care se determină ca diferență dintre sumele T.V.A. achitate sau ce urmează a fi achitate de către cumpărători (beneficiari) pentru mărfurile, serviciile livrate lor și sumele T.V.A. achitate sau ce urmează a fi achitate furnizorilor la momentul procurării valorilor materiale, serviciilor (inclusiv T.V.A. la valorile materiale importate) folosite pentru desfășurarea activității de întreprinzător în perioada fiscală respectivă”, avînd scopul evaziunii fiscale a întreprinderii SRL „Tanjar-Co” a inclus în documentele contabile a SRL „Tanjar-Co” date vădit denaturate privind cheltuielile întreprinderii SRL „Tanjar-Co”, reflectînd cheltuieli care au avut la bază operațiuni ce nu au existat, întrucît lucrările stipulate în actele de predare-primire a lucrărilor aferente facturilor fiscale primite de la subantreprenorii sus-menționați, au fost efectuate de facto de către salariații SRL „Tanjar-Co” sau persoane atrase de aceasta în lipsa vreunui contract de muncă .

Astfel, transmiterea fictivă a obligației de plată a TVA față de bugetul public de stat de la SRL „Tanjar-Co” către subantreprenorii sus-menționați, a condus la evaziunea fiscală a SRL „Tanjar-Co”, pe perioada 01.01.2007-31.10.2009, în sumă totală de 11 495 175,31 lei MDA.

În așa mod, Iarmolenco A. prin acțiunile sale, a comis infracțiunea prevăzută de art. 244 alin. (2) lit. b) Cod penal, după semnele calificative - *evaziunea fiscală a întreprinderilor*, ceea ce a dus la neachitarea impozitului în proporții deosebit de mari, astfel prejudiciind bugetul public de stat cu 11 495 175, 31 lei MDA.

Instanța de apel a mai constatat că, în perioada 01.01.2007-31.10.2009, SRL „Tanjar-Co” c/f xxxxx, întreprindere al cărei gen principal de activitate o reprezintă activitatea de proiectare pentru construcții, instalații și rețele tehnico-edilitare, reconstrucții, activitate topogeodezică și cartografică, în persoana directorului Iarmolenco A., a încheiat contracte privind îndeplinirea lucrărilor topografo-geodezice și de proiectare cu un șir de întreprinderi autohtone din care cu valoare sporită fiind contractele semnate cu SA „Moldtelecom”, ÎS „Calea Ferată”, SRL „Moldovatransgaz”, SRL „Intexnauca”, ș.a.

Astfel, deși lucrările de geodezie erau executate de facto de către inginerii geodezi ai SRL „Tanjar-Co”, cât și de către persoane atrase la lucrări de către SRL „Tanjar-Co” în lipsa vreunui contract de muncă, lucrări executate sub conducerea, participarea și supravegherea nemijlocită a specialistului principal geodez – Coleada V., acesta prin înțelegere prealabilă cu directorul SRL „Tanjar-Co” – Iarmolenco A., i-a promis din timp ultimului să-i acorde mijloace, pentru a tăinui metodele și instrumentele de săvârșire a infracțiunii, urmele acestora și obiectele dobândite în urma evaziunii fiscale a SRL „Tanjar-Co” și anume: de a duce evidența banilor dobândiți din evaziunea fiscală a SRL „Tanjar-Co”, să calculeze și să achite „la negru” plățile pentru inginerii geodezici atrași la lucrări și să întocmească pentru Iarmolenco A. dările de seamă privind banii primiți.

La rîndul său Iarmolenco A. în scopul săvârșirii evaziunii fiscale, din numele SRL „Tanjar-Co”, c/f xxxxx, pe perioada 03.04.2006 - 24.08.2009 a încheiat contracte de subantrepriză cu privire la efectuarea prospecțiunilor tehnice cu SRL „Senpolis-Lux” c/f xxxxx, reprezentată de directorul Beșlega Liubov, SRL „Galindex-Pro” c/f xxxxx, reprezentată de directorul Bazarschii Nicolai, SRL „Market Sistem Plus” reprezentată de directorul Roșca Alexei, SRL „Galnic-Prom” c/f xxxxx, reprezentată de directorul Strelciuc Galina, SRL „Hagero Grup” c/f xxxxx reprezentată de directorul Levenco Serghei.

Conform clauzelor contractuale, SRL „Tanjar-Co” acționînd în calitate de „antreprenor general” transmitea în subantrepriză către subantreprenorii susmenționați, lucrări de prospecțiuni tehnice, necesare pentru lucrările inginerogeodezice și de proiectare, prețul lucrărilor urma a fi stabilit conform actelor de predare-primire pentru fiecare obiect executat.

La momentul încheierii contractelor, cât și ulterior, SRL „Senpolis-Lux”, SRL „Galindex-Pro”, SRL „Market Sistem Plus”, SRL „Galnic-Prom” și SRL „Hagero Grup”, nu dispuneau de licența și nici de specialiștii necesari efectuării acestor tipuri de lucrări.

Astfel, pe perioada 01.01.2007-30.04.2008 în baza actelor de predare-primire, aferente facturilor fiscale SRL „Senpolis-Lux” a livrat către SRL „Tanjar-Co”, lucrări de „prospecțiuni tehnice” aferente obiectelor efectuate în beneficiul unui șir de

întreprinderi autohtone în valoare totală de 19 960 000 lei, inclusiv TVA - 3 326 666,67 lei.

Pe perioada 01.01.2008-31.07.2009 în baza actelor de predare-primire, aferente facturilor fiscale SRL „Galinet-Pro” a livrat către SRL „Tanjar-Co”, lucrări de „prospecțiuni tehnice” aferente obiectelor efectuate în beneficiul unui șir de întreprinderi autohtone în valoare totală de 38 435 000 lei, inclusiv TVA 6 405 833,33 lei.

Pe perioada 01.12.2008-28.02.2009 în baza actelor de predare-primire, aferente facturilor fiscale SRL „Market Sistem Plus” a livrat către SRL „Tanjar-Co”, lucrări de „prospecțiuni tehnice” aferente obiectelor efectuate în beneficiul unui șir de întreprinderi autohtone în valoare totală de 3 100 000 lei, inclusiv TVA 516 666,66 lei.

Pe perioada lunii august 2009 în baza actelor de predare-primire, aferente facturilor fiscale SRL „Galnic-Prom” a livrat către SRL „Tanjar-Co”, lucrări de „prospecțiuni tehnice” aferente obiectelor efectuate în beneficiul unui șir de întreprinderi autohtone în valoare totală de 3 000 000 lei, inclusiv TVA 500 000 lei.

Pe perioada lunii octombrie 2009 în baza actelor de predare-primire, aferente facturilor fiscale SRL „Hagero Grup” a livrat către SRL „Tanjar-Co”, lucrări de „prospecțiuni tehnice” aferente obiectelor efectuate în beneficiul unui șir de întreprinderi autohtone în valoare totală de 854 700 lei, inclusiv TVA 170 940 lei.

Directorul SRL „Tanjar-Co” Iarmolenco A. contrar prevederilor art. 101 Cod Fiscal care reglementează că „subiecții impozabili stipulați la art. 94 lit. a) sînt obligați să declare, conform art. 115, și să achite la buget pentru fiecare perioadă fiscală, stabilită conform art. 114, suma T.V.A., care se determină ca diferență dintre sumele T.V.A. achitate sau ce urmează a fi achitate de către cumpărători (beneficiari) pentru mărfurile, serviciile livrate lor și sumele T.V.A. achitate sau ce urmează a fi achitate furnizorilor la momentul procurării valorilor materiale, serviciilor (inclusiv T.V.A. la valorile materiale importate) folosite pentru desfășurarea activității de întreprinzător în perioada fiscală respectivă”, avînd scopul evaziunii fiscale a întreprinderii SRL „Tanjar-Co” a inclus în documentele contabile a SRL „Tanjar-Co” date vădit denaturate privind cheltuielile întreprinderii SRL „Tanjar-Co”, reflectînd cheltuieli care au avut la bază operațiuni ce nu au existat, întrucît lucrările stipulate în actele de predare-primire a lucrărilor aferente facturilor fiscale primite de la subantreprenorii sus-menționați, au fost efectuate de facto de către salariații SRL „Tanjar-Co” sau persoane atrase de aceasta în lipsa vreunui contract de muncă sub conducerea specialistului principal geodez al SRL „Tanjar-Co” – Coleaga V..

Astfel, transmiterea fictivă a obligației de plată a TVA față de bugetul public de stat de la SRL „Tanjar-Co” către subantreprenorii sus-menționați, a condus la evaziunea fiscală a SRL „Tanjar-Co”, pe perioada 01.01.2007-31.10.2009, în sumă totală de 11 495 175,31 lei MDA.

În așa mod, prin acțiunile sale Coleada V. a comis infracțiunea prevăzută de art. 42, alin. (5), art. 244 alin. (2) lit. b) Cod penal, după semnele calificative - *participarea în calitate de complice la săvârșirea infracțiunii de evaziune fiscală a întreprinderilor*, ceea ce

a condus la neachitarea impozitului în proporții deosebit de mari, cu prejudicierea bugetului public de stat cu 11 495 175, 31 lei MDA.

În viziunea instanței de apel, cu toate că inculpații nu recunosc vina în cele incriminate, vinovăția lui Iarmolenco A. și a SRL „Tanjar Co” în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 244 alin. (2) lit. b) Cod penal, după semnele calificative evaziunea fiscală a întreprinderilor, ceea ce a dus la neachitarea impozitului în proporții deosebit de mari, astfel prejudiciind bugetul public de stat cu 11 495 175, 31 lei MDA și vinovăția lui Coleada V. în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 42, alin. (5), art. 244 alin. (2) lit. b) Cod penal, după semnele calificative - participarea în calitate de complice la săvârșirea infracțiunii de evaziune fiscală a întreprinderilor, ceea ce a condus la neachitarea impozitului în proporții deosebit de mari, cu prejudicierea bugetului public de stat cu 11 495 175, 31 lei MDA, este dovedită și prin următoarele probe administrate, cercetate de către instanța de fond, cercetate suplimentar și verificate în ședința instanței de apel și anume: declarațiile martorilor Stoica M., Iacini P., Cunițchi A., Clîm D., Stratanov N., Treibici S., Mlyavy A., Iepure A., Verhovoi I., Gaidarji G., Gruzevici V., Boboc I., Nicolov S., Vîrlan A., Iacovlev A., Chenciu A., Cornienco E., Lesina T., Ursu D., Ursu A., Astahova O., Ciobanu G., Ciubcic T., Iacovlev S., M specialiștilor Ursu V., Guțu S. și prin materialele cauzei: extrasul din Registrul de stat al persoanelor juridice nr. 964 din 20.01.2010 (f.d. 111); scrisoarea ÎS „Camera de Licențiere” (f.d. 92). Volumul 2: setul de documente și înscrisuri de ciornă pe 96 file ridicare prin percheziție din 10.12.2009 de Iarmolenco A. (f.d. 1 -96); ordonanța din 13.04.2009, demersul și încheierea privind autorizarea percheziției la Russu V. la care s-a depistat stațiile totale de model Sokia (f.d. 15 - 19, f.d. 5 -27); procesul - verbal de ridicare a documentelor din 17.09.2010 (f.d. 55- 64); ordonanța și încheierea din 01.12.2009 privind autentificarea percheziției la domiciliul lui Iarmolenco A. (f.d. 65 - 66); procesul - verbal de percheziție la Iarmolenco A. din 10.09.2009 (f.d. 67- 68); procesul - verbal de examinare a documentelor din 17.12. 2009 și setul de documentele cusute pe 96 file (f.d. 69); Volumul 3: procesul - verbal de percheziție la Cunițchi A. din 17.03.2010, prin care s-a descoperit un instrument utilizat la lucrări (f.d. 20 - 23); procesul - verbal de percheziție la Russu V. și Mlyavy A. din 17.03.2010, (f.d. 15 - 19, f.d. 25 -27); procesul-verbal de efectuare a experimentului în cadrul procesului penal din 29.04.2010 (f.d. 29-36). procesul - verbal de ridicare din 17.03.2010 a documentelor contrabile (f.d. 37- 38); ordonanța, încheierea privind autentificarea percheziției, precum și procesul - verbal de percheziție de la Coleada V. din 17.03.2010 (f.d. 39 - 43); procesul - verbal de audiere a specialistului Lupan Serghei (f.d. 44 - 45); procesul-verbal de examinare a registrelor privind verificarea metrologică din 03.03.2010 (f.d. 46 - 62); procesul-verbal de ridicare din 11.03.2010 a actelor privind activitatea SRL „Tanjar-Co” Volumul 4: procesul - verbal de examinare a obiectului din 18.03.2010 (f.d. 1-117); procesul-verbal de examinare suplimentară a obiectelor din 21.03.2010 (f.d. 118 -145); procesul - verbal de examinare a obiectelor din 20.03.2010(f.d. 146 -152); procesul - verbal de examinare a obiectului din 21.03.2010 (f.d. 153-154); buletinele de verificare metrologică și documentația tehnică ridicată prin percheziția din 17.03.2010 (f.d. 179-

194); ordonanță din 05.10.2011 de recunoaștere în calitate de corp delict (f.d. 195); Volumul 5: înscrisul ridicat prin procesul-verbal al percheziției din 17.03.2010 (f.d. 8); Agenda de culoare albastră; Obiectele și documentele descoperite și ridicate de la domiciliul lui Coleada V. (Vol. 4 f.d. 195) și (Vol. 5 f.d. 1-255); Informația privind măsurărilor geodezice cuprinsă pe 469 de Cd-discuri (Vol. VI f.d. 47-48); Volumul 7: Actul intermediar al reviziei economico-financiare, efectuate de către DGCCR a CCCEC la SRL „Tanjar-Co” din 01.03.2010 (f.d. 1-29, 40-41); Volumul 8: nota explicativă la declarația cu privire la impozitul pe venit pe 2008 a SRL „Tanjar-Co” (f.d. 7); nota explicativă la declarație cu privire la impozitul pe venit pe 2007 a SRL „Tanjar-Co” (f.d. 11); 12 declarații privind TVA pentru 12 luni 2007 depuse de factorii de decizie ai SRL „Tanjar-Co” (f.d. 197 - 203, 129 - 134, 73- 78); Volumul 10: 10 declarații privind TVA pentru 12 luni 2007 depuse de factorii de decizie ai SRL „Tanjar-Co” (f.d. 2-3, f.d. 10 - 15, f.d. 37 - 42, f.d. 62- 67); Volumele 11-17: facturi fiscale examinare prin procesele - verbale din 18.0.2012, 19.02.2012 și 20.02.2010 în care sînt reflectate facturile primite de la SRL „Senpolis Galinex”, „Market Sistem”, „Galnic Pron”; Volumele 36-37 dosarele personale ale salariaților pentru anii 2006 - 2009 ce dovedește că SRL „Tanjar-Co” avea potențialul necesar pentru executarea lucrărilor; nota informativă privind salariul și alte plăți efectuate angajaților și privind impozitul pe venit, ce conține reținerea venitului pentru 47 de angajați; 47 de informații privind veniturile plătite de SRL „Tanjar-Co” persoanelor fizice; anexa la informații ce dovedește că în 2007 SRL „Tanjar-Co” a achitat salariaților 824 00 lei; nota informativă privind salariul achitat pentru 2008 angajaților ce cuprinde informația despre 59 salariați; 59 informații privind veniturile plătite de SRL „Tanjar-Co” persoanelor fizice; anexa la documente ce dovedește impozitele reținute de la SRL „Tanjar-Co”; Volumele 39-42: registrele contului 123 mijloace fixe, contul 213 - obiecte de mică valoare și scurtă durată pentru anii 2006 – 2009; Volumele 43-46: informația privind versiune electronice a rapoartelor electronice precum și alte materiale; Volumele 47-48: informația privind măsurile geodezice cuprinde pe 469 CD-uri expediate de directorul Iarmolenco A. pe; informația privind măsurătorii geodezici cuprinsă pe 469 CD-uri ;corpuri delict; scrisoarea de însoțire nr. 12 din 22 martie 2010 a directorului SRL „Tanjar-Co” (Vol. 47 f.d. 1 și Vol. 49 f.d. 123); procesele verbale de examinare a facturilor fiscale din 18.02.2012, 19.02.2012 și 20.02.2012 (f.d. 1-14, 57); 12 Declarații privind TVA, pe perioada a 12 luni a anului 2007 (f.d. 16-31); 12 Declarații privind TVA, pe perioada celor 12 luni a anului 2008 (f.d. 32-45); 10 Declarații privind TVA, pe perioada primelor 10 luni a anului 2009 (f.d. 46-56); raportul serviciului pentru spălarea banilor (f.d. 106 - 111); ordonanța din 23.02.2012 de recunoaștere în calitate de corp delict a facturilor Fiscale (f.d. 1-14, 11-17, f.d. 57); procesele-verbale de examinare din 18,19 și 20 februarie 2012; Contractele încheiate între SRL „Tanjar-Co” cu SA „Moldtelecom”, ÎS „Calea Ferată”, SA „Intexnauca”, SRL „Audit și Evaluare”, SRL „Moldovatransgaz”, „Chișinău-gaz” SRL, SRL „Moldconstruct Market”, SRL „Mapgeogrup”, ÎS „Registru”, SRL „Ialoveni Gaz”, „Pielart” SA, SRL „Elit-Sport”, „Amg - Agro Management Grup” SRL și „Exdezcom” SRL (Vol. 49, f.d. 61-65); contractele și

Actele de predare-primire semnate dintre SRL „Tanjar-Co” și persoanele juridice SRL „Galindex-Pro”, SRL „Galnic-Prom” SRL, SRL „Senpolis-Lux” SRL, SRL „Market Sistem Plus” și „Hagero Grup”; (Vol.49, f.d. 68-69, Extrasul de pe site-ul www.reports.fisc.md; ordonanța din 02.02.2012 de recunoaștere în calitate de corp delict a scrisorii de însoțire nr. 12 din 22.03.2010 a directorului Iarmolenco prin care pe 469 CD este înscrisă informația privind lucrările geodezice (f.d. 123); raportul inspectoratului principal al Serviciului pentru Combaterea Spălării Banilor și Finanțării Terorismului a CCCEC, Gîncean Victoria din 02.03.2012 (f.d. 106-111, vol. 49).

Astfel, instanța de apel, audiind participanții la proces, verificând prin prisma prevederilor art. 101 Cod de procedură penală probele administrate la etapa de urmărire penală, cercetare judecătorească în prima instanță și verificate în instanța de apel, a constatat că prin probele administrate se confirmă comiterea de către Iarmolenco A. și SRL „Tanjar Co” a infracțiunii prevăzute de art. 244 alin. (2) lit. b) Cod penal, după semnele calificative - *evaziunea fiscală a întreprinderilor*, ceea ce a condus la neachitarea impozitului în proporții deosebit de mari, prejudiciind bugetul public de stat cu 11 495 175 lei 31 bani și a inculpatului Coleada V. în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 42 alin. (5), 244 alin. (2) lit. b) Cod penal, după semnele calificative - *participarea în calitate de complice la săvârșirea infracțiunii de evaziune fiscală a întreprinderilor*, ceea ce a condus la neachitarea impozitului în proporții deosebit de mari, astfel prejudiciind bugetul public de stat cu 11 495 175 lei 31 bani.

Instanța de apel, analizând materialele scrise ale dosarului, coroborându-le cu declarațiile martorilor, a considerat dovedit cu certitudine că inculpații Iarmolenco A., SRL „Tanjar Co” și Coleada V. au prejudiciat relațiile sociale cu privire la formarea bugetului public național pe calea îndeplinirii de către întreprinderile, instituțiile și organizațiilor contribuabile a obligațiilor fiscale, diminuând bugetul de stat în sumă de 11 495 175, 31 lei, ceea ce constituie proporții deosebit de mari.

În viziunea instanței de apel, prin probele cercetate s-a constatat cu certitudine că SRL „Tanjar-Co” este o persoană juridică, c/f xxxxx, al cărui gen principal de activitate o reprezintă activitatea de proiectare pentru toate tipurile de construcții, urbanism, instalații și rețele tehnico-edilitare, reconstrucții, restaurări, servicii de cercetări geodezice, fapt confirmat prin extrasul din Registrul de stat al persoanelor juridice nr. 964 din 20.01.2010 (f.d.111, vol. I). Potrivit extrasului nominalizat, administrator al SRL „Tanjar-Co” a fost desemnat Iarmolenco A.

Conform Licenței seria A MMII nr. 013074, Societății cu Răspundere Limitată „Tanjar-Co”, avînd înregistrarea de stat la 21.07.1997 nr. 015195, i s-a eliberat licența avînd genul de activitate topogeodezică și cartografică. Conform anexei la Licență, acesta era valabilă pentru preospecțiuni inginero-geodezice și crearea bazei geometrice pentru planurile cadastrale cu specialistul Coleada V. (f.d. 73-74, vol. III).

La caz, instanța de apel a constatat că, inculpatul Iarmolenco A. fiind administratorul și reprezentând SRL „Tanjar-Co”, a încheiat în perioada 03.04.2006 -

24.08.2009 contracte de subantrepriză cu privire la efectuarea prospecțiunilor tehnice, nr. 17 din 03.04.2006 cu SRL „Senpolis-Lux” c/f xxxxx, reprezentată de directorul Beșlega Liubov, nr.01 din 20.08.2009, cu SRL „Galinet-Pro” c/f xxxxx, reprezentată de directorul Bazarschii Nicolai, nr.17/10/2008 din 17.10.2008 și nr. 23/01/09 din 23.01.2009 cu SRL „Market Sistem Plus”, reprezentată de directorul Roșca Alexei, nr. 15/07/09 din 15.07.2009 cu SRL „Galnic-Prom” c/f xxxxx, reprezenta de directorul Strelciuc Galina, nr. 24/08/09 din 24.08.2009 cu SRL „Hagero Grup” c/f xxxxx reprezentată de directorul Levenco Serghei.

Conform clauzelor contractuale nominalizate supra, SRL „Tanjar-Co” acționând în calitate de „antreprenor general” transmitea în subantrepriză către subantreprenorii „Senpolis-Lux”, SRL „Galinet-Pro”, SRL „Market Sistem Plus”, SRL „Galnic-Prom”, SRL „Hagero Grup”, lucrări de prospecțiuni tehnice, necesare pentru lucrările inginero-geodezice și de proiectare, prețul lucrărilor urma a fi stabilit conform actelor de predare-primire pentru fiecare obiect executat și prin preț expres stipulat.

Reieșind din materialele cauzei penale, instanța de apel a reținut că la momentul încheierii contractelor între SRL „Tanjar-Co” și „Senpolis-Lux”, SRL „Galinet-Pro”, SRL „Market Sistem Plus”, SRL „Galnic-Prom”, SRL „Hagero Grup”, cât și ulterior, nici unul din subantreprenorii susnumiți nu dispuneau de licența și nici de salariații necesari efectuării acestor tipuri de lucrări, or, în acest sens, nu au fost prezentate probe concludente și pertinente ce ar confirma că „Senpolis-Lux”, SRL „Galinet-Pro”, SRL „Market Sistem Plus”, SRL „Galnic-Prom”, SRL „Hagero Grup” dispun de licență în activitate topogeodezică și cartografică, ceea ce denotă evident și clar că subantreprenorii în cauză nu sunt persoane juridice care ar dispune de licență, nu beneficiază de instrumente necesare în activitatea topogeodezică și cartografică, precum și persoane corespunzătoare în vederea efectuării lucrărilor specifice în domeniul dat, fapt care încă o dată dovedește vinovăția inculpaților în comiterea infracțiunilor incriminate.

Instanța de apel a reținut că, din declarațiile martorului Stoica Mihail rezultă că el a activat la SRL „Senpolix-Lux”, salariul fiind achitat de directorul Coleada V.

În viziunea instanței de apel, vinovăția inculpaților în comiterea infracțiunii de evaziune fiscală se dovedește și prin declarațiile specialiștilor audiați în ședința instanței de fond. Astfel, specialistul Guțu Stanislav, care a efectuat revizia la SRL „Tanjar-Co”, a comunicat că în rezultatul reviziei s-a constatat că SRL „Tanjar-Co” a reflectat în evidența contabilă procurări de la un șir de firme, care conform bazei de date nu activează în domeniul geodeziei, fapt ce a părut suspect. Conform bazei de date, companiile SRL „Senpolix-Lux”, SRL „Galinet pro” și celelalte sunt firme delictive, iar pentru antrenarea lucrătorilor simple cu aceștia trebuia încheiat contract, iar pentru efectuarea asemenea lucrări activitățile trebuiau licențiate.

În aceeași ordine de idei, din declarațiile expertului Astahova Olga s-a dedus că, este imposibil ca în raportul tehnic să figureze un executor, iar în realitate măsurările să fie executate de o altă persoană/brigadă. Totodată, la momentul descărcării datelor din memoria stației totale, automat se înscriu pe fișierul descărcat

(brut] informația cu privire la instrumentul folosit, acest proces nu necesită intervenție umană, fapte ce reprezintă o probă că instrumentele utilizate la executarea măsurărilor geodezice aparțin SRL „Tanjar-Co”.

Instanța de apel a remarcat că pe perioada 01.01.2007-30.04.2008 în baza actelor de predare-primire, aferente facturilor fiscale, SRL „Senpolis-Lux” a indicat în documentele contabile livrări către SRL „Tanjar-Co” a lucrărilor de prospecțiuni tehnice aferente obiectelor efectuate în beneficiul unui șir de întreprinderi autohtone mari în valoare totală de 19 960 000 lei, inclusiv TVA - 3 326 666,67 lei.

Pe perioada 01.01.2008-31.07.2009 în baza actelor de predare-primire, aferente facturilor fiscale, SRL „Galnex-Pro” a indicat în documentele contabile livrări către SRL „Tanjar-Co” a lucrărilor de prospecțiuni tehnice aferente obiectelor efectuate în beneficiul unui șir de întreprinderi autohtone mari în valoare totală de 38 435 000 lei, inclusiv TVA - 6 405 833, 33 lei.

Pe perioada 01.12.2008-28.02.2009 în baza actelor de predare-primire, aferente facturilor fiscale, SRL „Market Sistem Plus” a indicat în documentele contabile livrări către SRL „Tanjar-Co” a lucrărilor de prospecțiuni tehnice aferente obiectelor efectuate în beneficiul unui șir de întreprinderi autohtone mari în valoare totală de 3 100 000 lei, inclusiv TVA - 516 666, 66 lei.

Pe perioada lunii august 2009 în baza actului de predare-primire, aferente facturilor fiscale, SRL „Galnic-Prom” a indicat în documentele contabile livrări către SRL „Tanjar-Co” a lucrărilor de prospecțiuni tehnice aferente obiectelor efectuate în beneficiul unui șir de întreprinderi autohtone mari în valoare totală de 3 000 000 lei, inclusiv TVA - 500 000 lei.

Pe perioada lunii octombrie 2009 în baza actelor de predare-primire, aferente facturilor fiscale, SRL „Hagero Grup” a indicat în documentele contabile livrări către SRL „Tanjar-Co” a lucrărilor de prospecțiuni tehnice aferente obiectelor efectuate în beneficiul unui șir de întreprinderi autohtone mari în valoare totală de 854 700 lei, inclusiv TVA - 170 940 lei.

Astfel, instanța de apel a reținut că SRL „Tanjar-Co” în persoana directorului Iarmolenco A. a inclus date vădit denaturate privind cheltuielile întreprinderii SRL „Tanjar-Co”, reflectând cheltuieli care au avut la bază operațiuni ce nu au existat, întrucât lucrările stipulate în actele de predare-primire a lucrărilor aferente facturilor fiscale primite de la subantreprenorii SRL „Senpolis-Lux”, SRL „Galnex-Pro”, SRL „Market Sistem Plus”, SRL „Galnic-Prom” și SRL „Hagero Grup”, au fost efectuate de facto de către salariații SRL „Tanjar-Co” și de persoanele atrase de aceasta în lipsa vreunului contract de muncă, în acest sens, Iarmolenco A. avînd scopul evaziunii fiscale a întreprinderii SRL „Tanjar-Co”, în rezultatul căruia SRL „Tanjar-Co” era direct obligat să verse în bugetul de stat al Republicii Moldova suma TVA în valoare totală de 11 495 175, 31 lei MDA.

Cu referire la SRL „Senpolis-Lux”, instanța de apel a reținut că conform actelor de predare-primire a lucrărilor și anume lucrărilor de „prospecțiuni tehnice” aferente facturilor fiscale primite de la subantreprenorul SRL „Senpolis-Lux”, rezultă că SRL „Senpolis-Lux” care nu dispunea de licența și nici de salariații necesari

efectuării acestor tipuri de lucrări nu dispune de licență în activitate topogeodezică și cartografică, nu dispune de instrumente necesare în activitatea topogeodezică și cartografică, precum și efectuării lucrărilor specifice în domeniul a efectuat lucrări în beneficiul unui șir de întreprinderi autohtone în valoare totală de 19 960 000 lei, inclusiv TVA 3 326 666, 67 lei, care au avut loc în mai multe sectoare

Cu referire la SRL „Galnex-Pro”, este de reținut că conform actelor de predare - primire a lucrărilor și anume lucrărilor de „prospecțiuni tehnice” aferente facturilor fiscale primite de la subantreprenorul SRL „Galnex-Pro”, rezultă că SRL „Galnex-Pro” care nu dispunea de licența și nici de salariații necesari efectuării acestor tipuri de lucrări nu dispune de licență în activitate topogeodezică și cartografică, nu dispune de instrumente necesare în activitatea topogeodezică și cartografică, precum și efectuării lucrărilor specifice în domeniul a efectuat lucrări în beneficiul unui șir de întreprinderi autohtone în valoare totală de 38 435 000 lei, inclusiv TVA 6 405 833, 33 lei, care au avut loc în multe sectoare.

În privința SRL „Market Sistem Plus”, este de reținut că conform actelor de predare-primire a lucrărilor și anume lucrărilor de „prospecțiuni tehnice” aferente facturilor fiscale primite de la subantreprenorul SRL „Market Sistem Plus”, rezultă că SRL „Market Sistem Plus” care nu dispunea de licența și nici de salariații necesari efectuării acestor tipuri de lucrări nu dispune de licență în activitate topogeodezică și cartografică, nu dispune de instrumente necesare în activitatea topogeodezică și cartografică, precum și efectuării lucrărilor specifice în domeniul a efectuat lucrări în beneficiul unui șir de întreprinderi autohtone în valoare totală de 3 100 000 lei, inclusiv TVA 516 666,66 lei, care au avut loc la obiecte: rețele de gaz din mun.Chișinău, calea ferată Cahul-Giurgiulești, inventarierea infrastructurii de gaz SRL „Moldovatrangaz”.

În privința SRL „Galnic-Prom”, a constatat că conform actelor de predare-primire a lucrărilor și anume lucrărilor de „prospecțiuni tehnice” aferente facturilor fiscale primite de la subantreprenorul SRL „ Galnic-Prom”, rezultă că SRL „Galnic-Prom” care nu dispunea de licența și nici de salariații necesari efectuării acestor tipuri de lucrări nu dispune de licență în activitate topogeodezică și cartografică, nu dispune de instrumente necesare în activitatea topogeodezică și cartografică, precum și efectuării lucrărilor specifice în domeniul a efectuat lucrări în beneficiul unui șir de întreprinderi autohtone în valoare totală de 3 000 000 lei, inclusiv TVA 500 000 lei, care au avut loc la obiecte: inventarierea infrastructurii de gaz SRL „Moldovatrangaz”.

În privința SRL „Hagero Grup”, s-a stabilit că, conform actelor de predare-primire a lucrărilor și anume lucrărilor de „prospecțiuni tehnice” aferente facturilor fiscale primite de la subantreprenorul SRL „ Hagero Grup”, rezultă că SRL „Hagero Grup” care nu dispunea de licența și nici de salariații necesari efectuării acestor tipuri de lucrări nu dispune de licență în activitate topogeodezică și cartografică, nu dispune de instrumente necesare în activitatea topogeodezică și cartografică, precum și efectuării lucrărilor specifice în domeniul a efectuat lucrări în beneficiul unui șir de întreprinderi autohtone în valoare totală de 854 700 lei, inclusiv TVA 170 940 lei,

care au avut loc la obiecte: măsurarea obiectelor în mun. Chișinău, proiectarea obicelor multietajate str. Pușkin, Bănulescu Bodoni.

Pe marginea actelor de predare-primire nominalizate a subantreprenorilor, a subliniat că tănuirea reprezintă în sine prezentarea datelor denaturate ce diminuează suma veniturilor și, astfel, diminuează și suma impozitelor, precum și tănuirea obiectelor impozabile ce nu sunt incluse în actele dărilor de seamă (contabile sau fiscale), astfel urmărind scopul de a înșela organele fiscale.

Faptul că datele indicate în actele de predare-primire a lucrărilor aferente facturilor fiscale primite de la subantreprenorii SRL „ Senpolis-Lux”, SRL „Galindex-Pro”, SRL „Market Sistem Plus”, SRL „Galnic-Prom” și SRL „Hagero Grup” , au fost efectuate de facto de către salariații SRL „Tanjar-Co” este confirmat prin însăși declarații martorilor audiați în cadrul ședinței instanței de fond și anume Cunițchi Anatolie Anatolie, Clîm Dumitru Mihail, Stratanov Nicanor Ivan, Treibici Semiom, Verhovoi Iurie Alexei, Boboc Ion Ion, Chenciu Alexandru Grigore care au susținut că sunt angajați la SRL „Tanjar-Co” și au lucrat cu instrumentele ce aparține SRL „Tanjar-Co”, totodată declarând că nu cunosc întreprinderile SRL „ Senpolis-Lux”, SRL „Galindex-Pro”, SRL „Market Sistem Plus”, SRL „Galnic-Prom” și SRL „Hagero Grup”, deși, conform actelor de primire-predare lucrările efectuate de martorii în cauză și anume de salariații ai SRL „Tanjar-Co” figurează ca fiind efectuate de SRL „ Senpolis-Lux”, SRL „Galindex-Pro”, SRL „Market Sistem Plus”, SRL „Galnic-Prom” și SRL „Hagero Grup”.

În aceeași ordine de idei, instanța de apel a stabilit că, martorii audiați în cauză au declarat că, primeau doar salariul de la SRL „Tanjar-Co” și alte mijloace bănești în afară de salariu, aceștia nu au primit.

Astfel, se confirmă că inculpatul Iarmolenco A., avînd scopul evaziunii fiscale a întreprinderii SRL „Tanjar-Co”, a inclus intenționat date vădit denaturate privind cheltuielile întreprinderii SRL „Tanjar-Co”, în rezultatul căruia SRL „Tanjar-Co” era direct obligată să verse în bugetul de stat al Republicii Moldova suma TVA în valoare totală de 11 495 175, 31 lei MDA.

Instanța de apel a mai stabilit că, lucrări pentru care urma a fi calculat și achitat impozitul TVA către bugetul de stat de către SRL „Tanjar-Co” proveneau din încasările bănești, aferente contractelor și actelor de predare-primire aferente executării lucrărilor în beneficiul persoane juridice.

Instanța de apel a notat că în baza acestor contracte încheiate între SRL „Tanjar-Co” și beneficiarii enunțați, persoana juridică SRL „Tanjar-Co” reprezentată de Iarmolenco A. fictiv a transmis obligația de plată a TVA față de bugetul de stat, subantreprenorilor SRL „ Senpolis-Lux”, SRL „Galindex-Pro”, SRL „Market Sistem Plus”, SRL „Galnic-Prom” și SRL „Hagero Grup”, fapt ce a condus la evaziunea fiscală din partea SRL „Tanjar-Co”, or, SRL „Tanjar-Co” urma nemijlocit să-și onoreze obligațiunile sale contractuale, dat fiind faptul că ultima dispunea de licență în domeniul activității topogeodezică și cartografică, dispunînd în acest sens și de echipament special, instrumente și aparate de măsurat testate, de cadre calificate în domeniu, astfel că SRL „Tanjar-Co” prin transmiterea obligațiilor sale

subantreprenorilor a tăinuit date, prin prezentarea datelor denaturate, diminuând astfel venitul, ceea ce a dus și la diminuarea sumei impozitelor.

Prin prezentarea datelor denaturate, instanța de apel a ținut să menționeze că aceasta s-a manifestat prin prezentare a datelor ce nu corespunde realității în documentele contabile a cheltuielilor întreprinderii SRL „Tanjar-Co”, având în vedere că conform actelor de primire-predare, lucrările efectuate de subantreprenorii, de facto au fost efectuate de salariații SRL „Tanjar-Co”, în lipsa unor contracte de muncă cu subantreprenorii.

Instanța de apel a constatat că Coleada V. a activat în calitate de specialist principal geodez al SRL „Tanjar-Co”, fapt confirmat prin instrucțiune și obligațiile de funcție din 03.01.2005, încheiat între directorul SRL „Tanjar-Co”, Iarmolenco A. și Coleada V. (f.d. 129, vol. I).

În atribuțiile inculpatului Coleada V. intra conducerea, participarea și supravegherea nemijlocită a lucrărilor de geodezie executate. În acest context, este de reținut și declarațiile inculpatului Iarmolenco A., care a declarat în cadrul urmăririi penale că persoana responsabilă de partea tehnică a executării lucrărilor, de întocmirea rapoartelor tehnice, de evidență termenelor executării, de coordonarea lucrului brigăzilor de geodeziști, de toate aceste chestiuni era responsabil ingenerul geodezist-principal al SRL „Tanjar-Co”, Coleada V.

S-a constatat cert că inculpatul Coleada V. ducea evidența banilor obținuți din evaziunea fiscală a SRL „Tanjar-Co”, calcula și achita inginerilor geodezici salariu care nu trecea prin contabilitate, precum și întocmirea dărilor de seamă privind banii primiți pentru Iarmolenco A., fapt confirmat prin înscriile de ciornă depistate în cadrul percheziției la domiciliul acestuia conform cărora se reflectă informațiile tehnice cu privire la informațiile cuprinse pe suport electronic și pe hârtie a rapoartelor tehnice pentru fiecare obiect executat, reflectă costul lucrărilor indicate în devizele de cheltuieli executate, alte sume de bani nereflectate în devizele de cheltuieli, reflectă executorii lucrărilor, aceștia fiind salariații SRL „Tanjar-Co” sau persoane atrase în lipsa contractului de muncă, reflectă remunerarea inginerilor geodezi nereflectată prin contabilitate.

S-a mai confirmat faptul că Coleada V. în calitate de specialist principal geodez al SRL „Tanjar-Co”, și persoană responsabilă care semna, după cum a afirmat inculpatul ultimul în raportul etnific final, ar fi introdus numele tuturor persoanelor, care fizic au executat lucrări pe fiecare obiect, dacă aceste persoane ar fi existat.

De asemenea Coleada V. a declarat că el introducea date în raportul final pe obiect fără să cunoască cine a efectuat nemijlocit lucrările la etapa a doua.

Din administrarea probelor s-a dovedit că în rapoartele finale, figurează doar numele angajaților SRL „Tanjar-Co”, iar inculpatul Coleada V. nu avea cum să introducă numele altor angajați, cum ar fi angajați ai SRL „Market Sistem Plus”, SRL „Gut Mit”, SRL „Senpolis-Lux”, SRL „Galnic-Prom”, SRL „Galinex-Pro”, SRL „Hagero Grup” pe motiv că s-a constatat că acestea nu au efectuat lucrări în beneficiul SRL „Tanjar-Co”, fiind confirmat cert că aceste companii nici nu aveau salariați.

Instanța de apel a respins ca fiind nefondată afirmația avocatului Tabarcea I. precum că, martorii audiați în cadrul cercetării judecătorești au confirmat că, în baza contractelor de antrepriză încheiate între SRL „Tanjar-Co” și agenții economici SRL „Moldovatransgaz”, „Moldtelecom” SA, ÎS „Calea Ferată”, SRL „Intexnauca” ș.a., SRL „Tanjar-Co” în calitate de antreprenor, urma să efectueze anumite tipuri de lucrări, or, în afară de aceste declarații, urmează a ține cont în mod obligatoriu că martorii audiați în cadrul cercetării judecătorești au mai declarat și faptul că, aceștia au lucrat care la SRL “Tanjar-Co” cu titlul neoficial și gratuit, neavând încheiate careva contracte de muncă în acest sens. Martorii au mai relatat că au efectuat lucrări la rugămintea specialistului principal al SRL „Tanjar-Co” în favoarea întreprinderii SRL “Tanjar-Co” și nici de cum în favoarea SRL „Market Sistem Plus”, SRL „Gut Mit”, SRL „Senpolis-Lux”, SRL „Galnic-Prom”, SRL „Galindex-Pro”, SRL „Hagero Grup” pe care nici nu îi cunosc. Prin faptul efectuării lucrărilor gratuite, adică muncitorii nu primeau careva remunerații reflectate în contabilitatea întreprinderii, se evidențiază caracterul fictiv al lucrărilor transmise în subantrepriză de către SRL “Tanjar-Co” către subantreprenorii nominalizați.

Concomitent, instanța de apel a reținut că, muncitorii primeau remunerații „în plic”, fapt confirmat prin înscrisurile ridicate de la inculpatul Coleada V. în cadrul percheziției la domiciliul acestuia.

Instanța de apel a respins argumentele apărării, care a indicat în apel că actele de predare-primire din perioada de 01.01.2007-21.12.2009, anexate ca probe la cauză penală, de fapt nu au nici în semn de element al probatoriului acușării, adică sunt unitile. În acest sens, instanța de apel a remarcat că prin actele de predare-primire din perioada de 01.01.2007-21.12.2009 se probează anume că în baza acestora, aferente facturilor fiscale ale întreprinderilor care nu dispuneau de licență pentru efectuarea lucrărilor de prospecțiuni tehnice, a fost indicat în documentele contabile livrări către SRL “Tanjar-Co” a lucrărilor de prospecțiuni tehnice aferente obiectelor efectuate în beneficiul unor șir de întreprinderi autohtone mari.

Astfel, în speță, actul de revizie economic-financiară al CCCEC este un act care servește la constatarea unor circumstanțe care probează faptul că subantreprenorii au efectuat transferuri dubioase în adresa firmelor fantome. Totodată, instanța de apel mai constată ca atât inculpații cât și apărarea pînă la finisarea urmării penale n-au contestat acest act și prin prisma art. 251 al. (4) sunt lipsite de invoca nulitatea actului la examinarea în fond și în procedura de apel.

Instanța de apel a mai considerat că este nejustificat argumentul precum că, în perioada reflectată în învinuire și anume 01.01.2007 - 31.12.2009, SRL „Senpolis-Lux”, SRL „Galindex-Pro”, SRL „Galnic-Prom” și SRL „Market Sistem Plus”, nu erau în lista firmelor delicvente, elaborată de către autoritatea fiscală sau CCCEC. În acest sens, este de remarcat că controlul care a avut din partea Inspectoratului Fiscal principal de Stat la 20.03.2009 și CCCEC la 27.10.2009, au avut un caracter documentar și în cadrul acestuia nu era pusă la îndoială veridicitatea lucrărilor efectuate de către SRL “Tanjar-Co”, însă ulterior prin Actul intermediar al reviziei economico-financiare, efectuate de către DGCCR a CCCEC la SRL „Tanjar-Co” din

01.03.2010, nota inspectorului DGCCR a CCCEC din 02.03.2010, nota suplimentară a inspectorului DGCCR a CCCEC, Stanislav Guțu din 14.02.2012 și Scrisoarea DGCCR nr. 03-1/186 din 29.02.2012, care probează prin calcule prejudiciul cauzat prin infracțiune și anume suma de 11495175,31 lei MDA. Totodată actele menționate probează că SRL „Tanjar-Co”, avea potențialul uman necesar executării lucrărilor contractate unde aceasta figura ca executor (f.d. 1-29, 40-41).

Astfel, ulterior s-a constatat că Iarmolenco A., acționând în calitate de administrator al SRL “Tanjar-Co”, întreprindere al cărei gen principal de activitate o reprezintă activitatea de proiectare pentru construcții, instalații și rețele tehnico-edilitare, reconstrucții, activitate topogeodezică și cartografică, a încheiat pe perioada 03.04.2006 - 24.08.2009 contracte de subantrepriză cu privire la efectuarea prospecțiunilor tehnice cu SRL „Senpolis-Lux” c/f xxxxx, reprezentată de directorul Beșlega Liubov, SRL “Galinux-Pro” c/f xxxxx, reprezentată de directorul Bazarschii Nicolai, SRL „Market Sistem Plus” reprezentată de directorul Roșca Alexei, SRL „Galnic-Prom” c/f xxxxx, reprezentau de directorul Strelciuc Galina. SRL „Hagero Grup” c/f xxxxx reprezentată de directorul Levenco Serghei. Conform clauzelor contractuale, SRL “Tanjar-Co” acționând în calitate de „antreprenor general”, transmitea în subantrepriză către subantreprenorii sus-menționați, lucrări de prospecțiuni tehnice, necesare pentru lucrările inginero-geodezice și de proiectare, prețul lucrărilor urma a fi stabilit conform actelor de predare-primire pentru fiecare obiect executat. La momentul încheierii contractelor, cât și ulterior, SRL “Senpolis-Lux”, SRL “Galinux- Pro”, SRL „Market Sistem Plus”, SRL „Galnic-Prom” și SRL „Hagero Grup”, nu dispuneau de licența și nici de specialiștii necesari efectuării acestor tipuri de lucrări. Astfel, pe perioada 01.01.2007-30.04.2008 în baza actelor de predare-primire, aferente facturilor fiscale SRL “ Senpolis-Lux” a livrat către SRL “Tanjar-Co”, lucrări de „prospecțiune tehnice” aferente obiectelor efectuate în beneficiul unui șir de întreprinderi autohtone în valoare totală de 19 960 000 lei, inclusiv TVA - 3 326 666,67 lei. Pe perioada 01.01.2008-31.07.2009 în baza actelor de predare-primire, aferente facturiiilor fiscale SRL “Galinux-Pro” a livrat către SRL “Tanjar-Co”, lucrări de „prospecțiuni tehnice” aferente obiectelor efectuate în beneficiul unui șir de întreprinderi autohtone în valoare totală de 38 435 000 lei, inclusiv TVA 6 405 833,33 lei. Pe perioada 01.12.2008-28.02.2009 în baza actelor de predare-primire, aferente facturilor fiscale SRL “Market Sistem Plus” a livrat către SRL “Tanjar-Co”, lucrări de „prospecțiune tehnice” aferente obiectelor efectuate în beneficiul unui șir de întreprinderi autohtone în valoare totală de 3 100 000 lei, inclusiv TVA 516 666,66 lei. Pe perioada lunii august 2009 în baza actelor de predare-primire, aferente facturilor fiscale SRL “Galnic-Prom” a livrat către SRL “Tanjar-Co”, lucrări de „prospecțiuni tehnice” aferente obiectelor efectuate în beneficiul unui șir de întreprinderi autohtone în valoare totală de 3 000 000 lei, inclusiv TVA 500 000 lei. Pe perioada lunii octombrie 2009 în baza actelor de predare-primire, aferente facturilor fiscale SRL “Hagero Grup” a livrat către SRL “Tanjar-Co”, lucrări de „prospecțiuni tehnice” aferente obiectelor efectuate în beneficiul unui șir de întreprinderi autohtone în valoare totală de 854 700 lei, inclusiv TVA 170 940 lei.

Directorul SRL „Tanjara-Co”, Iarmolenco A. contrar prevederilor Codului Fiscal având scopul evaziunii fiscale a întreprinderii SRL „Tanjara-Co” a inclus în documentele contabile a SRL „Tanjara-Co” date vădit denaturate privind cheltuielile întreprinderii SRL „Tanjara-Co”, reflectând cheltuieli care au avut la bază operațiuni ce nu au existat, întrucât lucrările stipulate în actele de predare-primire a lucrărilor aferente facturilor fiscale primite de la subantreprenorii sus-menționați, au fost efectuate de facto de către salariații SRL „Tanjara-Co” sau persoane atrase de aceasta în lipsa vreunui contract de muncă.

Astfel, transmiterea fictivă a obligației de plată a TVA față de bugetul public de stat de la SRL „Tanjara-Co” către subantreprenorii sus-menționați, a condus la evaziunea fiscală a SRL „Tanjara-Co”, pe perioada 01.01.2007-31.10.2009, în sumă totală de 11 495 175,31 lei MDA.

Instanța de apel a apreciat ca nefondată afirmația apărării care a invocat în apel că, declarațiile specialiștilor din cadrul ÎS „Ingeocard” urma a fi apreciate de instanța de fond ca fiind subiective și nu pot fi puse la baza unei sentințe de condamnare. Or, în primul rând specialistul audiat în cadrul ședinței instanței de fond a fost avertizat de răspundere penală pentru declarațiile mincinoase, iar în al doilea rând, specialistul și-a expus poziția sa ca specialist în domeniul geodeliei asupra unor circumstanțe care au avut loc la SRL „Tanjara-Co”, susținând că conform calculelor normative, pentru lucrările îndeplinite de SRL „Tanjara-Co” ar fi nevoie de 12 brigăzi, dar nu 5 brigăzi cum menționează inculpații, fapt ce pune la îndoială veridicitatea declarațiilor inculpaților. Colegiul Penal apreciază ca veridice marturiile date deoarece ele coraborează cu probele scrise prezentate și reflectă starea de facto din speță.

În opinia instanței de apel, în ședința de judecată a fost demonstrată pe deplin vinovăția inculpaților în comiterea de către Iarmolenco A și SRL „Tanjara Co” a infracțiunii prevăzute de art. 244 alin. (2) lit. b) Cod penal, după semnele calificative - *evaziunea fiscală a întreprinderilor*, ceea ce a condus la neachitarea impozitului în proporții deosebit de mari, prejudiciind bugetul public de stat cu 11 495 175 lei 31 bani și a inculpatului Coleada V. în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 42 alin. (5), 244 alin. (2) lit. b) Cod penal, după semnele calificative - *participarea în calitatea de complice la săvârșirea infracțiunii de evaziune fiscală a întreprinderilor*, ceea ce a condus la neachitarea impozitului în proporții deosebit de mari, astfel prejudiciind bugetul public de stat cu 11 495 175 lei 31 bani, a fost comisă de către inculpații Iarmolenco A., Coleada V. și persoana juridică SRL „Tanjara-Co”, în perioada de 01.01.2007 - 31.10.2009, astfel, infracțiunea respectivă se consideră consumată din momentul producerilor urmărilor prejudiciabile sub forma neachitării impozitului, a cărui mărimea depășește 2 500 unități convenționale.

Generalizând aceste aspecte, reiterând scurgerea termenului de prescripție de atragere la răspundere penală pentru capetele de învinuire în baza art. 244 alin. (2) lit. b) Cod penal și art. 42 alin. (5), art. 244 alin. (2) lit. b) Cod penal, instanța de apel i-a recunoscut vinovați pe Iarmolenco A. și SRL „Tanjara-Co” în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 244 alin. (2) lit. b) Cod penal și Coleada V. în comiterea infracțiunii

prevăzute de art. 42 alin. (5), art. 244 alin. (2) lit. b) Cod penal, iar în baza art. 389 alin. (4) pct. 3) raportat la art. 53 lit. g) Cod penal, i-a liberat de răspundere penală în legătură cu expirarea termenului de prescripție de tragere la răspundere penală prevăzut de art. 60 Cod penal.

Axându-se pe circumstanțele elucidate în proces, instanța a ajuns la concluzia că, în baza faptelor comise de inculpați a survenit nu numai răspunderea penală, ci și răspunderea civilă delictuală a acestora, or, prin infracțiunea de evaziune fiscală a fost cauzat statului un prejudiciu material în mărime de 18 724 491 lei 06 bani, formată din datoria propriu-zisă în sumă de 11 495 175 lei 31 bani, majorarea de întârziere pentru neachitarea în termen a obligației fiscale în sumă de 7 229 315 lei 75 bani.

Instanța de apel a stabilit că, vinovăția lui Iarmolenco A. și SRL „Tanjar-Co” și Coleada V. în comiterea infracțiunii de evaziune fiscală a fost dovedită pe deplin, s-a stabilit cu certitudine că inculpații, prin acțiunile ilegale, au cauzat bugetului public național un prejudiciu în sumă totală de 18 724 491 lei 06 bani, culpabilitatea acestora a fost dovedită pe deplin, a fost cert stabilită legătura causală dintre acțiunile ilegale ale inculpaților și prejudiciul cauzat statului, ceea ce presupune, conform legislației în vigoare, survenirea răspunderii civile pentru prejudiciul cauzat.

Examinând acțiunea civilă privind repararea prejudiciului înaintat de parte civilă, instanța de apel a considerat necesar a o admite acțiunea civilă a Ministerului Finanțelor privind recuperarea prejudiciului material în suma totală împreună cu majorarea de de întârziere, pe faptul neachitării în termen a obligației fiscale în suma de 18 724 491,06 lei, avînd în vedere că în urma acțiunilor inculpaților, bugetul de stat a suportat pierderi în proporții deosebit de mari, prin nevarsare în acesta a impozitelor.

Reieșind din cele expuse supra, instanța de apel a dispus de a admite acțiunea civilă înaintată de către Ministerul Finanțelor și a încasa de la Iarmolenco A., SRL „Tanjar-Co” și Coleada V., în mod solidar, în beneficiul statului prejudiciul material cauzat bugetului de stat în sumă de 11 495 175 lei 31 bani, majorarea de întârziere pentru neachitării în termen a obligației fiscale în sumă de 7 229 315 lei 75 bani, iar în total în sumă de 18 724 491 lei 06 bani.

11. Hotărârile judecătorești adoptate în cauză sunt atacate cu recurs ordinar de către inculpați și avocatul acestora Silivestru Mihail, care solicită casarea acestora, cu achitarea lui Iarmolenco A. și Coleada V., pe motivul lipsei în acțiunile acestora a elementelor constitutive ale infracțiunii, achitarea persoanei juridice SRL „Tanjar-Co”, respingerea ca neîntemeiată acțiunea civilă înaintată de Ministerul Finanțelor și Inspectoratul Fiscal Principal de Stat și ridicarea sechestrelor instituite asupra bunurilor ce aparțin lui Iarmolenco A. și SRL „Tanjar-Co”.

În motivarea recursului invocă:

Temeiul pentru recurs prevăzut la art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel sau hotărîrea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția ori motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărîrii sau acesta este expus neclar, sau instanța a admis o eroare

gravă de fapt, care a afectat soluția instanței:

- instanța de apel, deși în motivarea soluției reține că, constatând intervenirea prescripției, organul de drept va dispune neînceperea urmării penale, încetarea urmării penale sau încetarea procesului penal. Verificarea împlinirii termenului de prescripție este anterioară oricărui examen al fondului, dar prescripția poate fi invocată în tot cuprinsul procesului penal, instanța fiind datoră să o constate din oficiu (pagina 101 al deciziei), prin decizia din 29 martie 2018, instanța liberează de răspundere penală a recurenților în baza normei de drept procesuale care stabilește liberarea de pedeapsă penală;

- motivele pe care se întemeiază soluția și motivarea soluției, în parte se contrazice dispozitivul deciziei din 29 martie 2018, or, în cazul în care instanța de apel a ajuns la concluzia privind vinovăția inculpaților în comiterea faptei imputate și constatând existența temeiurilor de liberare a răspunderii penale prevăzut la art. 53 lit. g) al Codului penal, în conformitate cu prevederile art. art. 332, 391, 413 al Codului de procedură penală, urma să adopte o sentință (decizie) de încetare a procesului penal;

- chiar în cazul în care instanța de apel a ajuns la concluzia privind vinovăția inculpaților în comiterea faptei imputate și constatând existența temeiurilor de liberare a răspunderii penale prevăzut la art. 53 lit. g) al Codului penal, în conformitate cu prevederile art. art. 332, 391, 413 al Codului de procedură penală urma să adopte o hotărâre de încetare a procesului penal, fără a se expune pe marginea acțiunii civile, astfel cum stabilesc prevederile art. 391 și art. 396 al Codului de procedură penală;

-prin încheierea protocolară din 06 septembrie 2017, instanța de apel a dispus anexarea la materialele cauzei penale pentru cercetarea în ședință de judecată a următoarelor probe: certificatul cu nr. XXXXX din 07.06.2017, privind lipsa datoriilor la buget a SRL „Tanjar-Co”, la situația din 07.06.2017, eliberat de Serviciul Fiscal de Stat; lista livrărilor și procurărilor înregistrate de SRL „Tanjar-Co” în perioada 01.01.2007 - 31.12.2009, eliberat de Serviciul Fiscal de Stat la data 05.05.2017, în care sunt reflectate suma TVA trecută în cont și neexclusă pentru SRL „Tanjar-Co”, inclusiv și la momentul examinării cauzei penale; fișa Contului taxei pe valoare adăugată pe anii 2007-2009 de eliberat de Serviciul Fiscal de Stat la 29 mai 2017, care reflectă datoriile la suma TVA care o are SRL „Tanjar-Co”, inclusiv și la momentul examinării cauzei penale în instanța de apel; fișa Contului Generalizat al Contribuabilului la situația din 06.06.2017, eliberat de Serviciul Fiscal de Stat la data de 06.06.2017, cu reflectarea restanțelor la buget a SRL „Tanjar-Co”; extrasul eliberat de Î.S. „Camera Înregistrării de Stat”, prin care se confirmă că SRL „Galindex-Pro” a fost radiată din Registrul de stat la data de 22.07.2010, ca urmare a lichidării întreprinderii conform deciziei fondatorului, iar la radierea din Registrul de Stat a fost prezentat certificatul cu nr. 154 din 22.07.2017 privind lipsa datoriilor față de bugetul public național, eliberat de către Inspectoratul Fiscal de Stat Briceni, certificat care urmează a fi prezentat conform prevederilor art. 24 alin. (1) lit. c) a Legii cu nr. 220/2007, la radierea unei întreprinderi sau organizații din Registrul de

stat ca urmare a lichidării; materialele din procesul de insolabilitate referitor la SRL „Senpolis-Lux”; răspunsul Î.S. „Camera înregistrării de Stat 10.04.2017” referitor la SRL „Market Sistem Plus” și materialele din procesul de insolabilitate referitor la SRL „Market Sistem Plus”; hotărârea Curții de Apel Chișinău din 14 decembrie 2015; informația de pe pagina web fisc.md referitor la SRL „Galnex-Pro”, SRL „Senpolis-Lux”, SRL „Market Sistem Plus”, SRL „Hagero Grup”, SRL „Galnic Pro”;

- deși probele respective au fost anexate la materialele cauzei penale pentru cercetarea în ședință de judecată, partea apărării le-a invocat în instanța de apel, însă contrar prevederilor art. art 413, 414, 419 al Codului de procedură penală, acestea nu au fost apreciate;

- la baza învinuirii, și respectiv sentințelor contestate a fost pus actul reviziei economico-financiare efectuate la SRL Tanjar-Co din 01 martie 2010 de către Direcția Generală Control și Revizie a CCCEC, întocmit de către inspectorul Guțu Stanislav și inspectorul-superior Ludmila Nastas;

- la caz, actul intermediar al reviziei economico-financiare efectuate la SRL „Tanjar-Co” din 01.03.2010, a fost întocmit în rezultatul reviziei efectuate de Direcția Generală Control și Revizie a CCCEC, în perioada 20.01.2010-01.03.2010, în baza documentelor ridicate și în cadrul cauzei penale cu nr. xxxxx pornită la 20 iulie 2009 de către DGUP a CCCEC, în privința factorilor de decizie SRL „Tanjar-CO”, care în perioada toamna 2008 - primăvara 2009, complicitate cu factorii de decizie ai SRL „Standard-Product”, SRL „Gali Market Sistem Plus”, a săvârșit evaziune fiscală în proporții de infracțiune prevăzută de art. 42 și art. 244 alin. (2) lit. b) Cod penal;

- pe marginea cauzei penale cu nr. xxxxx, la data de 06 august 2010, de către Procurorul în Procuratura Anticorupție, Alexandru Zgureanu a fost dispusă scoaterea de sub urmărire penală a învinuitului Iarmolenco Anatolii și SRL „Tanjar-Co” din acțiunile acestora a elementelor infracțiunii prevăzute de art. 244 alin. (2) lit. b) Cod penal;

- pe marginea constatărilor efectuate prin actul reviziei economico-financiar efectuate la SRL „Tanjar-Co” din 01 martie 2010 de către Direcția Generală Control și Revizie a CCCEC, întocmit de către inspectorul Guțu Stanislav și inspectorul-superior Ludmila Nastas, organul de urmărire penală s-a expus printr-un act de reabilitare și finalizare persoanelor vizate în legătură cu fapta anterior imputată;

- punerea repetată sub învinuire cu atât mai mult condamnarea pe baza unor motive sau constatări în privința cărora este o ordonanță de scoatere de sub urmărire penală contravine prevederilor art. art. 22, 287 alin. (4) Cod de procedură penală și Convenției Europene pentru Apărarea drepturilor omului și libertăților fundamentale și a Protocolului nr. 7 la Convenție care la art. 4 prevede la alin. (1) că nimeni nu poate fi urmărit sau pedepsit penal de către jurisdicțiile aceluiași stat pentru săvârșirea infracțiunii pentru care a fost deja achitat sau condamnat printr-o hotărâre definitivă;

- nu poate fi pusă la baza unei învinuirii, cu atât mai mult a unei sentințe de condamnare, a unor presupuse probe acumulate în afara unui proces penal cu încălcarea procedurii, la caz, contrar prevederilor art. 100 Cod de procedură penală

și pct. 3 al Regulamentului cu privire la efectuarea reviziilor economico-financiare, aprobat prin Hotărârea Guvernului din 10.03.2003;

- în cadrul procesului penal, prin ordonanța procurorului din 21.04.2010, Inspectoratul Fiscal Principal de Stat a fost recunoscut în calitate de parte civilă (Vol. I, f.d. 138). Prin cererea de chemare în judecată Inspectoratul Fiscal Principal de Stat a înaintat pretenții față de Iarmolenco Anatolii privind recuperarea prejudiciului material în sumă 10 732 499,97 lei prejudiciu cauzat bugetului de stat (Vol. I, f.d. 136-137). Prin cererea din 23.09.2015 Ministerul Finanțelor, a solicitat recunoașterea în calitate de parte civilă. Fiind înaintată și acțiune civilă privind încasarea prejudiciului material în sumă de 10 732 499,97 lei. Ulterior, după formularea solicitării instanței de fond către Inspectoratul Fiscal Principal de Stat privind calcularea prejudiciului materiale cauzat bugetului de stat prin acțiunile recurenților (Voi. 51, f.d. 220, 224), Ministerul Finanțelor și-a concretizat acțiunea civilă și a solicitat încasarea din contul recurenților a sumei de 18 724 491 lei 06 bani. Prin decizia din 29 martie 2018, Curtea de Apel Chișinău, deși în partea motivantă a deciziei menționează și reține că au fost formulate 2 acțiuni civile, a admis acțiunea civilă formulată de către Ministerul Finanțelor fără a se expune în partea dispozitivă referitor la acțiunea civilă formulată de către Inspectoratul Fiscal Principal de Stat;

- Inspectoratul Fiscal Principal de Stat a refuzat participarea la judecarea cauzei pe motiv că recurenții nu înregistrează careva datorii față de bugetul public;

- la examinarea cauzei în instanța de apel, reprezentantul Ministerului Finanțelor a lipsit, inclusiv și după reluarea examinării cauzei ca urmare a schimbării completului de judecată, nefiind formulată o cerere întemeiată de examinare în lipsa sa. Din care considerente instanța de apel, potrivit prevederilor art. 324 urma de a lăse fără examinare atât acțiunea civilă formulată de Ministerul Finanțelor, cât și de către Inspectoratul Fiscal Principal de Stat.

Temeiul pentru recurs prevăzut la art. 427 alin. (1) pct. 8) Cod de procedură penală: nu au fost întrunite elementele infracțiunii sau instanța a pronunțat o hotărâre de condamnare pentru o altă faptă decât cea pentru care condamnatul a fost pus sub învinuire, cu excepția cazurilor reîncadrării juridice a acțiunilor lui în baza unei legi mai blânde:

- potrivit declarațiilor martorului Stoica Mihail date în instanța de fond f.d. 49, 137-138), acesta a declarat că el a activat la SRL „Tanjar-Co”, despre așa companie ca SRL „Senpolix-Lux” nu cunoaște și nu activat la această companie, salariul l-a primit doar salariul indicat în contractul individual de muncă de la compania la care a activat și anume la SRL „Tanjar-Co”, astfel instanța de judecata și-a întemeiat decizie pe declarații inexistente, iar martorul la care face trimitere instanța de judecată a depus mărturii diametral opuse decât cele invocate în decizia contestată;

- chiar și în cazul în care instanțele de judecată au considerat că SRL „Tanjar-Co” a transmis fictiv către SRL „Senpolis-Lux”, SRL „Galnex-Pro”, SRL „Market Sistem Plus” SRL „Galnic-Prom” și SRL „Hagero Grup” a obligațiilor de plată a TVA față de bugetul public de stat, instanțele de judecată urmau a stabili, astfel cum impune prevederile art. art. 389, 394 al Codului de procedură penală, dacă prin așa numită transmitere fictivă s-a cauzat un prejudiciu sub forma neachitării impozitelor

și taxelor, sau mai simplu spus dacă SRL „Senpolis-Lux”, SRL „Galindex-Pro”, SRL „Market Sistem Plus”, SRL „Galnic-Prom” și SRL „Hagero Grup”, urmau să achite plăți la bugetul de stat în urma respectivei tranzacții și/sau nu au achitat plăți la bugetul de stat. Or, simpla transmitere fictivă a obligațiilor de plată nu presupune și producerea unui prejudiciu, iar în lipsa producerii urmărilor prejudiciabile sub forma neachitării impozitului lipsește componenta infracțiunii incriminate la art. 244 Cod penal;

- nu s-a constatat actuala situație a companiilor SRL „Senpolis-Lux”, SRL „Galindex-Pro”, „Market Sistem Plus” SRL, „Galnic-Prom” SRL și SRL „Hagero Grup”;

- potrivit datelor din Registrul de stat, de către Î.S. Camera Înregistrării de Stat, SRL „Galindex-Pro” a fost radiată din Registrul de stat la data de 22.07.2010, ca urmare a lichidării întreprinderii conform deciziei fondatorului. Ba mai mult, la radierea din Registrul de stat, a fost prezentat certificatul cu nr. 154 din 22.07.2017 privind lipsa datoriilor față de bugetul public național, eliberat de către Inspectoratul Fiscal de Stat Briceni, certificat care urmează a fi prezentat conform prevederilor art. 24 alin. (1) lit. c) al Legii cu nr. 220/2007, la radierea unei întreprinderi sau organizații din Registrul de stat ca urmare a lichidării;

- instanța de apel nu a luat în considerație probele prezentate în ședința de judecată din 13 iunie 2017, potrivit cărora SRL „Galindex-Pro” nu a înregistrat și nu înregistrează restanțe față de bugetul de stat pe impozite și taxe, ceea ce demonstrează că prin operațiuni economice între SRL „Tanjar-Co” și SRL „Galindex-Pro” derulate în perioada 01.01.2008-31.07.2009 nu s-a cauzat un prejudiciu statului prin neachitarea impozitelor și taxelor de către SRL „Tanjar-Co” sau SRL „Galindex-Pro”;

- pentru a demonstra incontestabil comiterea evaziunii fiscale comise prin aceste două modalități ai laturii obiective, era necesar a demonstra prin probe pertinente, concludente și utile, care corroborează între ele că, intenția preținșilor făptuitori/coparticipanți să se conchidă în a crea iluzia derulării unor operațiuni între întreprinderea activă (SRL „Tanjar-Co”) și o întreprindere fantomă (pretinse a fi conform deciziei recurate - SRL „Senpolis-Lux”, SRL „Galindex-Pro”, „Market Sistem Plus” SRL, „Galnic-Prom” SRL), folosită de făptuitor în calitate de mijloc de săvârșire a infracțiunii. Asta trebuie să se facă în scopul majorării frauduloase a cheltuielilor care, în realitate, fie nu se realizează în genere, fie implică efectuarea unor operațiuni simulate;

- potrivit portalului web fisc.md, toate companiile menționate în actul de învinuire și actele judecătorești contestate la momentul efectuării operațiunilor economice cu inculpata SRL „Tanjar-Co”, erau înregistrați în calitate de plătitori de TVA, informația respectivă a fost anexată la materialele cauzei în ședința din 13.06.2017;

- martorii audiați în cadrul cercetării judecătorești au depus declarații prin care, au confirmat că în baza contractelor de antrepriză încheiate între SRL „Tanjar-Co”, agenții economici - SRL „Moldovatrangaz”, „Moldtelecom” SA, ÎS „Calea Ferată”,

SRL „Intexnauca”, SRL „Tanjara-Co” în calitate de antreprenor, urma să efectueze lucrări topo-geodezice;

- în materialele cauzei penale nu au fost constatate prin probe directe, concludente, pertinente și utile careva acțiuni întreprinse de către inculpați, care ar cădea sub incidență cumulului de acțiuni caracteristice pentru latura obiectivă a infracțiunii prevăzută de art. 244 alin. (2) Cod penal, ce țin de includere în documentele contabile, fiscale sau financiare a unor date vădit denaturate privind veniturile sau cheltuielile, sau tănuirea prin acțiune ori inacțiuni a altor obiecte impozabile;

- nici unul din martori nu a indicat la inexistența operațiunilor contestate care nu au între SRL „Tanjara-Co” și agenții economici care au calitatea de subantreprenori - SRL „Senpolis Lux”, SRL „Galnex-Pro”, SRL „Galnic Plus” și SRL „Market Sistem Plus”, în baza contractelor de subantrepriză;

- nici unul din martori nu a reflectat careva indici sau informație cu privire la pretinsa comitere a infracțiunii, care ar indica că, datele indicate în documentele contabile ale SRL „Tanjara-Co” pentru perioada anilor 2007-2009, erau denaturate, precum nici una din celelalte probe aduse de acuzatorul de stat pe marginea învinuirii aduse inculpaților, nu dovedesc indicarea a unor cheltuieli majorate, care au la bază operațiuni ce nu au exista.

- în rezultatul relațiilor economice dintre SRL „Tanjara-Co” și subcontractanții nominalizați în decizia curții de apel contestate, relații care prin presupuneri sunt declarate ca fictive de către acuzatorul de stat și instanțele de judecată, SRL „Tanjara-Co” în rezultatul recepționării lucrărilor menționate și achitării acestora a beneficiat de trecerea în cont a TVA în sumă de cea 11 mln lei în condițiile art. 102 Cod fiscal, sumă care o tratează instanța de judecată că ar datora SRL „Tanjara-Co” bugetului de stat și reprezintă de fapt urmarea prejudiciabilă a infracțiunii;

- SRL „Tanjara - Co” a recepționat lucrări de la SRL „Senpolix-Lux”, SRL „Galnex-Pro”, SRL „Market Sistem Plus”, SRL „Galnic-Pro” și SRL „Hagero-Grup”, lucrări prestate în baza contractelor și recepționate în baza actelor de predare-primire și facturilor fiscale, beneficiind de trecerea în cont, după achitarea acestor lucrări, în sumă de 11 495 175,31 lei, suma care se pretinde a fi prejudiciul cauzat bugetului de stat;

- prin certificatul privind lipsa restanțelor față de buget, eliberat de către Serviciul fiscal de Stat la data 07.07.2017, este confirmată că la situația din data de 07.07.2017, datoria totală a „Tanjara-Co” față de bugetul public național este de 0 lei;

- la caz se confirmă prin probe pertinente și concludente, lipsa unui prejudiciu în acțiunile sau inacțiunile recurenților;

- la caz lipsește și componenta laturii obiective a infracțiunii incriminate la art. 244 Codul penal și anume lipsesc urmările prejudiciabile sub forma neachitării impozitului;

- în acțiunile recurenților lipsește atât fapta prejudiciabilă ca se exprimă în acțiunea de includere în documentele contabile, fiscale sau financiare a unor date vădit denaturate privind veniturile sau cheltuielile, sau tănuirea prin acțiune ori

inacțiune a altor obiecte impozabile, cât și urmările prejudiciabile sub forma neachitării impozitului, fapt confirmat prin probele care nu au fost apreciate și cercetate de instanța de apel.

Temeiul pentru recurs prevăzut la art. 427 alin. (1) pct. 12) Cod de procedură penală, faptei săvârșite i s-a dat o încadrare juridică greșită:

- instanța de fond a admis o eroare gravă la stabilirea persoanei vinovate, deoarece potrivit prevederilor art. 13 din Legea contabilității (113/27.04.2007) răspunderea pentru ținerea contabilității și raportarea financiară, revine conducerii (organului executiv) - în entitatea cu răspundere limitată;

- prin prisma art. art. 181, 190, 232 Cod fiscal și art. 13 Legii contabilității 113/27.04.2007-persoana cu funcție de răspundere pentru ținerea evidenței și stingerea obligațiilor fiscale este administratorul și contabilul șef al SRL „Tanjar-Co” (care de altfel nu are nici un statut pe respectiva cauză), care a deținut în perioada respectivă funcțiile respective. În materialele cauzei penale nu există nici o probă prin care în virtutea obligațiilor de serviciu Coleada V. ar fi persoană responsabilă pentru ducerea evidenței contabile, întocmirea și prezentarea raporturilor fiscale (inclusiv declarațiile privind TVA), calcularea și achitarea obligațiilor fiscale;

- atât la înaintarea învinuirii, cât și la întocmirea rechizitorului, acuzatorul de stat nu a indicat, iar instanțele de judecată nu au constatat: mijloacele și modul de săvârșire a infracțiunii încriminate lui Coleada Victor, or, învinuirea adusă lui Coleada Victor precum că acesta prin înțelegere prealabilă cu directorul SRL „Tanjar-Co” - Iarmolenco Anatolii, i-a promis din timp ultimului să-i acorde mijloace, că va tăinui mijloacele și instrumentele de săvârșire a infracțiunii, urmele acesteia și obiectele dobândite în urma evaziunii fiscale a SRL „Tanjar-Co” și anume: de a duce evidența banilor dobândiți din evaziunea fiscală a SRL „Tanjar-Co”, să calculeze și să achite „la negru” plățile pentru inginerii geodezici atrași la lucrări și să întocmească pentru Iarmolenco Anatolii dările de seamă privind banii primiți, sunt bazate doar pe presupuneri, nefiind probate, demonstrate, prin martori, înscrisuri sau alte mijloace de probe admise în procesul penal precum că Coleada V.: a avut o înțelegere prealabilă cu Iarmolenco Anatolii; că i-a promis din timp ultimului să-i acorde mijloace, că va tăinui mijloacele și instrumentele de săvârșire a infracțiunii urmele acesteia și obiectele dobândite în urma evaziunii fiscale a SRL „Tanjar-Co”; a dus evidența banilor dobândiți din evaziunea fiscală a SRL „Tanjar-Co”, a calculat și a achitat „la negru” plățile pentru inginerii geodezici atrași la lucrări; a întocmit pentru Iarmolenco Anatolii dările de seamă privind banii primiți;

-constatarea vinovăției este bazată doar pe presupuneri, nefiind probată, iar hotărârea de recunoaștere a vinovăției este bazată pe presupuneri, ceea ce contravine prevederilor art. 389 alin. (2) Cod de procedură penală, potrivit căruia sentința de condamnare nu poate fi bazată pe presupuneri sau, în mod exclusiv ori în principal, pe declarațiile martorilor depuse în timpul urmăririi penale și citite în instanța de judecată în absența lor.

Cu referire la admiterea acțiunii civile:

- reieșind din prevederile art. 219 Cod de procedură penală, în primul rând este necesar de constatat că pretinsa infracțiune a provocat un prejudiciu, cât și legătura de cauzalitate dintre pretinsa infracțiune și prejudiciul reclamat, iar prejudiciul să fie cert și prejudiciul să nu fie reparat;

- nu a fost demonstrată fapta incriminată inculpaților; prin certificatul privind lipsa restanțelor față de buget, eliberat de către Serviciul Fiscal de Stat la data 07.07.2017, este confirmată că la situația din data de 07.07.2017, datoria totală a SRL „Tanjara-Co” față de bugetul public național este de 0 lei;

- potrivit informației furnizate de Serviciul Fiscal de Stat la data de 05 mai 2017, cu anexarea listei livrărilor și procurărilor pentru perioada 01.01.2007 - 31.12.2009, SRL „Tanjara-Co” a beneficiat și beneficiază la moment de trecerea în cont a TVA în sumă totală de 11 495 175,31 lei, nici o factură care confirmă recepționarea lucrării și respectiv nașterea obligației fiscale nu a fost anulată până la moment de Serviciul Fiscal de Stat, iar suma TVA în mărime totală de 11 495 175,31 lei nu a fost exclusă până la momentul de față de la trecerea în cont a TVA de către Serviciul Fiscal de Stat și nu este considerat ca prejudiciu cauzat bugetului de stat;

- potrivit fișei contului taxei pe valoare adăugată pentru anii 2007-2009, SRL „Tanjara Co” la momentul respectiv, cât și la momentul de față nu înregistrează careva datorii la buget pentru achitarea TVA, inculpatei nefiindu-i calculat careva penalități sau majorări de întârziere;

- conform informației privind contul curent generalizat al contribuabilului SRL „Tanjara Co” la situația din 06.06.2017, nu înregistrează față de bugetul public național careva restanțe, plăți sau majorări de întârziere;

- instanța în baza declarațiilor neprobate a acuzatorului de stat, constată că prin așa numitele lucrări fictive SRL „Tanjara-Co” a transmis obligațiile sale de plată către mai multe întreprinderi delictive, iar la rândul său respectivele întreprinderi nu și-au onorat obligațiile față de bugetul public;

- nu se probează că prin așa numitele tranzacții fictive s-a transmis obligația de plată către întreprinderi delictive care nu și-au onorat obligațiunile față de bugetul de stat, fiind în prezența lipsei acestor prejudicii, iar statul și-a exercitat dreptul de a solicita încasarea datoriilor de la așa numite companii delictive;

- instanța de judecată nu a constatat că, anume recurenții au introdus date denaturate în facturile fiscale, de fapt facturile fiscale fiind eliberate de agenții economici care au prestat servicii către SRL „Tanjara Co”, agenții economici a căror organe de conducere nici nu au fost audiați la faza urmăririi penale, astfel cum stabilește art. 254 Cod de procedură penală, potrivit căruia organul de urmărire penală urma să ia toate măsurile prevăzute de lege pentru cercetarea sub toate aspectele, completă și obiectivă a circumstanțelor cauzei pentru stabilirea adevărului, și de a verifica dacă în acțiunile inculpaților persistă elementele constitutive al infracțiunii incriminate art. 244 Cod penal;

- partea acuzării nu a demonstrat, iar instanța nu indică ce date denaturate au fost incluse de către recurenți în actele contabile care au dus la evaziune fiscală;

-partea acuzării nu a demonstrat, iar instanța nu a constatat că serviciile nu au fost prestate, iar potrivit materialelor cauzei penale și declarațiilor martorilor audiați în instanța de fond și cercetate în instanța de apel, s-a constatat că serviciile au fost acordate și efectuate, fapt confirmat și prin lipsa pretențiilor din partea beneficiarilor;

- partea acuzării nu a demonstrat, iar instanța nu a stabilit elementele și circumstanțele ce ar putea duce la declararea nulității raporturilor juridice petrecute între „Tanjar-Co” SRL;

- potrivit materialelor cauzei penale în urma tranzacțiilor în cauză s-a produs efect juridic SRL „Tanjar-Co” a beneficiat și beneficiază la moment de trecerea în cont a TVA în sumă de 11 495 175,31 lei, nici o factură sau act de predare-primire a lucrărilor care confirmă recepționarea lucrării și respectiv nașterea obligației fiscale nu a fost anulată până la moment de Serviciul Fiscal de Stat, iar suma TVA în mărime totală de 11 495 175, 31 lei nu a fost exclusă până la moment de față de la trecerea în cont a TVA de către Serviciul Fiscal și nu este considerat ca prejudiciu cauzat bugetului de stat sau nu a fost anulat de către organul competent;

- instanța nu a luat în considerare, iar acuzarea nu a întreprins măsuri în vedere factorilor de decizie ale contribuabililor SRL „Senpolis-Lux”, SRL „Galnex-Pro”, „Galnic Plus” și SRL „Market Sistem Plus”. Audierea acestor subiecți putea confirma sau infirma poziția acuzatorului în partea realizării legale a raportului juridic cu referire la subantreprenori;

- în materialele cauzei penale nu există nici o probă prin care în virtutea obligațiilor de serviciu Coleada Victor ar fi persoană responsabilă pentru ducerea evidenței contabile, întocmirea și prezentarea raporturilor fiscale (inclusiv declarațiile privind TVA), calcularea și achitarea obligațiilor fiscale. Or, date denaturate sunt acele date incorecte, modificate, referitoare la mărimea veniturilor, cheltuielilor ori deducerilor necesare pentru calcularea impozitelor, precum și datele care reflectă incorect starea de fapt în forma ignorării unor informații importante;

- obiectul nemijlocit al infracțiunii este constituit din totalitatea de relații sociale care asigura interesele statului în sfera financiară, adică în ceea ce privește formarea bugetului public național pe calea încasării impozitelor, contribuțiilor la asigurări sociale și a altor plăți obligatorii de la persoanele juridice. Relațiile care asigură realizarea normală a funcțiilor de control asupra încasării depline și la timp a impozitelor formează obiectul nemijlocit adiacent. Pentru a fi întrunite toate elementele constitutive ale infracțiunii prevăzute de art. 244 Cod penal, este necesară existența daunei materiale adusă bugetul statului, însă, potrivit actelor prezentate și eliberate IFS, cu referire la TVA, de către SRL „Tanjar-Co” nu au fost aduse daune materiale bugetului statului;

- la data la care instanța de fond și Ministerul Finanțelor a solicitat Inspectoratului Fiscal de Stat calcularea penalităților pentru stabilirea prejudiciului statului, prin răspunsul Inspectoratului Fiscal de Stat este confirmată lipsa unui prejudiciu, fiind indicată că suma incriminată este una „litigioasă”;

- prin control total efectuat de către Inspectoratul Fiscal de Stat, abateri fiscale cu referire la impozitul TVA în activitatea SRL „Tanjar-Co” nu au fost stabilite, fapt confirmat prin actul cu nr. 5-634846 din 20.03.2009, întocmit de Inspectoratul Fiscal de Stat, în rezultatul verificării totale a activității SRL „Tanjar-Co” pe perioada 01.01.2007-31.01.2009, asupra tuturor actelor și operațiunilor de determinare a obiectelor (bazei) impozabile și de stingere a obligațiilor fiscale în perioada de după ultimul control fiscal;

- „Tanjar-Co” SRL, în baza contractelor încheiate cu SRL „Senpolis-Lux”, SRL „Galnex-Pro”, „Galnic Plus” și SRL „Market Sistem Plus”, a efectuat trecerea în cont a sumelor TVA pentru serviciile procurate, micșorând datoria față de stat, iar la rândul său, SRL „Senpolis-Lux” SRL, „Galnex-Pro” SRL, SRL „Galnic Plus” și SRL „Market Sistem Plus” și-au asumat obligațiunea sa față de bugetul statului, având primirea pe seama sa a sumelor TVA primite în urma serviciilor acordate.

12. În conformitate cu prevederile art. 431 alin. (1) pct. 1¹) Cod de procedură penală, au depus referințe privind opinia asupra recursului declarat:

12.1 Procurorul, solicitând a decide inadmisibilitatea acestuia ca fiind vădit neîntemeiat, deoarece decizia este legală și întemeiată, iar instanța de apel a dat apreciere întregului sistem de probe, just ajungând la concluzia încetării procesului penal în privința lui Iarmolenco A., Coleada V. și SRL „Tanjar - Co”, recunoscuți vinovați de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 244 alin. (2) lit. b) Cod penal, din motivul expirării termenului de prescripție, prevăzut de art. 60 Cod penal, cu liberarea lor de răspundere penală;

12.2 Reprezentantul Ministerului Finanțelor, Pricop V., care a solicitat respingerea cererii de recurs formulate, or învinuirile aduse de organul de urmărire penală, s-au confirmat, fiind stabilită vinovăția persoanelor vizate, instanța de apel întemeiat a dispus admiterea acțiunii civile, cu încasarea în beneficiul statului a sumelor corespunzătoare.

13. Judecând recursul declarat în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal lărgit concluzionează că acesta urmează a fi admis, cu casarea totală a hotărârii instanței de apel, din următoarele considerente.

Pornind de la aceea că obiectul cenzurii instanței de recurs este limitat la analiza chestiunilor de drept, respectiv rațiunea și finalitatea exercitării acestei căi de atac, se rezumă la înlăturarea erorilor de drept admise de instanța ierarhic inferioară, la etapa precedentă de judecare a cauzei, regulă stipulată și în art. 434 Cod de procedură penală.

În concordanță cu dispoziția art. 414 Cod de procedură penală, chestiunile de fapt asupra cărora trebuie să se pronunțe prima instanță și care, prin apel, se transmit instanței de apel, cuprind următoarele aspecte: *dacă fapta reținută a fost săvârșită ori nu, dacă fapta a fost comisă de inculpat și, dacă da, în ce împrejurări a fost comisă, dacă există circumstanțe atenuante și agravante, dacă probele corect au fost apreciate prin prisma art. 101 Cod de procedură penală.* În ceea ce privește chestiunile de drept pe care urmează să le soluționeze instanța de apel, acestea se referă la: *dacă fapta întrunește elementele infracțiunii, dacă infracțiunea a fost corect calificată, dacă pedeapsa a*

fost individualizată și aplicată just, dacă normele de drept procesual sau penal au fost corect aplicate.

În cazul în care se constată încălcări ale prevederilor legale referitoare la chestiunile nominalizate supra, hotărârea instanței de apel urmează a fi desființată, cu dispunerea rejudecării cauzei.

Soluția instanței de recurs adoptată pe marginea acestei cauze, în drept, se întemeiază pe dispoziția art. 435 alin. (1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, potrivit căreia judecând recursul instanța este în drept să-l admită, cu casarea totală a hotărârii atacate și dispunerea rejudecării cauzei de către aceiași instanță de apel, în alt complet de judecată, în cazul în care esența erorii judiciare admise nu poate fi înlăturată de către instanța de recurs la această etapă a procedurii.

Reieșind din conținutul cererii de recurs, se constată că, inculpații și avocatul acestora Silivestru M., pledând pentru desființarea totală a deciziei instanței de apel și a sentinței, se pronunță pentru adoptarea unei noi soluții, cu achitarea lui Iarmolenco A. și Coleada V., pe motivul lipsei în acțiunile acestora a elementelor constitutive ale infracțiunii, achitarea persoanei juridice SRL „Tanjar-Co”, respingerea ca neîntemeiată a acțiunii civile înaintate de Ministerul Finanțelor și Inspectoratul Fiscal Principal de Stat și ridicarea sechestrelor instituite asupra bunurilor ce aparțin lui Iarmolenco A. și SRL „Tanjar-Co”.

Din analiza coroborată a motivelor expuse în recurs, Colegiul constată că acestea se subscriu cazurilor de casare prevăzute de pct. 6), 8) și 12) din alin. (1) al art. 427 Cod de procedură penală.

Înainte de a purcede la expunerea de motive, care au stat la baza casării integrale a deciziei instanței de apel, Colegiul ține să consemneze că, declanșând o continuare a judecării cauzei în fond prin prisma prevederilor art. 408-411 Cod de procedură penală, apelul produce mai multe efecte: suspensiv, devolutiv, neagravarea situației în propriul apel și extensiv. Apelul este o cale de atac sub aspect de fapt și de drept, adică odată exercitat are efect devolutiv complet, în sensul că provoacă un control integral atât în fapt, cât și în drept, asupra cauzei deferite judecării. Respectiv, la judecarea apelului, instanța este în drept să cerceteze suplimentar probele administrate de prima instanță (care pot fi, de altfel, apreciate diferit față de felul cum au fost evaluate de prima instanță), pentru elucidarea adevărului și pentru formularea unei concluzii temeinice vizavi de acuzația imputată inculpatului prin actul de învinuire și cel de sesizare a instanței.

Inter alia, instanța de apel mai este obligată să se pronunțe asupra tuturor motivelor invocate în apel, iar nepronunțarea instanței de apel asupra tuturor motivelor invocate echivalează cu nerezolvarea fondului apelului și, în acest caz, decizia urmează a fi casată, cu rejudecarea cauzei în apel, așa cum cere art. 435 Cod de procedură penală, întrucât o asemenea eroare judiciară nu poate fi corectată în instanța de recurs. La caz, omisiunile instanței de apel au viciat iremediabil procedura desfășurată împotriva inculpaților, afectând echitabilitatea întregului proces, care este o valoare comună pentru Constituția Republicii Moldova și pentru

Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și Libertăților Fundamentale.

Pentru început, recurenții pretind că cele reclamate în cererile de apel, în mare parte, au rămas fără un răspuns bine argumentat, bazat pe elementele probatorii din dosar, ceea ce echivalează cu nerezolvarea fondului apelurilor declarate.

După cum se învederează în Avizul nr. 11 (2008) al Consiliului Consultativ al Judecătorilor Europeni (CCJE) privind calitatea hotărârilor judecătorești, pentru a fi de calitate, hotărârea judecătorească trebuie percepută de justițiabil drept rezultatul unei aplicări pertinente a regulilor de drept, al unei proceduri echitabile și al unei aprecieri convingătoare a faptelor.

Hotărârea trebuie, în principiu, să fie motivată. Calitatea hotărârii depinde în principal de calitatea motivației. O motivație bună este o necesitate imperioasă care nu poate fi neglijată în favoarea celerității. Motivația permite nu numai o mai bună înțelegere și acceptare a hotărârii de către justițiabil ci este mai ales o garanție împotriva arbitrarului. De aceea, aceasta trebuie să fie coerentă, clară și lipsită de ambiguități și de contradicții, care trebuie să permită urmărirea unui raționament ce a condus judecătorul la soluția adoptată în final.

În subsidiar, în același Aviz se evidențiază că, motivația trebuie să răspundă pretențiilor părților, adică diferitelor capete de acuzare și mijloacelor de apărare. Această garanție este esențială, deoarece permite justițiabilului să se asigure că pretențiile sale au fost examinate și deci că judecătorul a ținut cont de ele.

Verificând criticile expuse în recursul declarat, în raport cu actele cauzei, Colegiul penal lărgit constată, că acestea sânt întemeiate, deoarece instanța de apel la judecarea cauzei nu a examinat-o sub toate aspectele și nu a dat răspuns la motivele esențiale invocate în ordine de apel.

Instanța de recurs a statuat asupra acestor concluzii în urma analizei hotărârii judecătorești contestate, în raport cu motivele invocate de apelanți în prezenta speță, menționate și în recurs, unde au fost puse pentru discuție în instanța de apel, inclusiv câteva argumente principale cum ar fi:

a) Argumentele avocatului Tabarcea I. în numele inculpaților Iarmolenco A. și persoana juridică SRL „Tanjar-Co”:

- precum că, partea acuzării nu a prezentat instanței de judecată vre-un raport de expertiză economico-financiară sau contabilă care ar dovedi vinovăția inculpaților în contextual nedepistării cărorva încălcări fiscale, și în special a evaziunii fiscale, de către autoritatea fiscală la SRL “Tanjar-Co” în perioada 01.01.2007- 31.12.2009, nu poate fi vorba despre comiterea de către inculpați a infracțiunii incriminate;

- în materialele cauzei penale nu au fost constatate prin probe directe, concludente, pertinente și utile careva acțiuni întreprinse de către inculpații Iarmolenco A. și persoana juridică SRL „Tanjar-Co”, care ar cădea sub incidența cumulului de acțiuni caracteristice pentru latura obiectivă a infracțiunii prevăzută de art. 244 alin. (2) CP RM. Partea acuzării nu a prezentat instanței de judecată un complex de probe prin care s-ar fi dovedit faptul că inculpatul Iarmolenco A. a contribuit în calitate de organizator sau autor la comiterea unor pretinse acte de evaziune fiscală în perioada anilor 2007-2009, cum este stipulat în ordonanța

de începere a urmăririi penale din 25 martie 2010;

- nu este posibil teoretic a presupune executarea laturii obiective a evaziunii fiscale de către inculpați, în calitate de autori, prin prisma probelor administrate, deoarece operațiunile între SRL „Tanjar-Co” și agenții economici care au calitatea de subantreprenori - SRL „Senpolis-Lux”, SRL „Galnex- Pro”, SRL „Galnic Plus” și SRL „Market Sistem Plus”, în baza contractelor de subantrepriză, au fost existente, realizate de facto, realitatea lor confirmată prin declarațiile martorilor, specialiștilor și actelor anexate la materialele cauzei penale - contractele de subantrepriză din 01.01.2007-31.12.2009, actele de predare-primire, facturile fiscale, documentele contabile și rapoartele fiscale.

b) Argumentele inculpatului Coleada V., precum că:

-inculpatul a lucrat la întreprinderea „Tanjar-Co” SRL în funcție de specialist principal geodez și nu a avut atribuții de calculare a impozitelor, taxelor și altor plăți obligatorii, nu prezenta rapoartele în contabilitatea întreprinderii și/sau în organele fiscale și financiare competente, nu îndeplinea lucrări în teren, ci prelucra datele parvenite de la alți specialiști ai întreprinderii;

- în posturi asemănătoare funcției inculpatului, au lucrat încă trei persoane, care coordonau lucrul tehnic în domeniile respective (cadastru, elaborarea proiectelor și geologie). Necătînd la acest fapt, atît ancheta preliminară, cît și cea judecătorească, s-au axat doar pe activitatea inculpatului, incriminând acestuia și acele domenii de care nici nu a fost responsabil: activitatea tehnico-geologică, cadastrală și cea de proiectare;

- nici acuzatorul de stat nu a prezentat instanței careva dovezi, că dînsul a fost responsabil de executarea acelor 66 de obiecte;

- martorii Cunițchi Anatolie Anatolie, Stratonov Nicanor Ioan, Iepure Adrian Eugeniu, Gaidaiji Grigore, Gruzevici Vladimir, Bobob Ion, Vîrlan Andrei, Chenciu Alexandru, Ursu Dumitru au confirmat că au acordat ajutorul tehnic SRL „Tanjar-Co” în baza contractelor de ajutor tehnic reciproc și se foloseau gratuit de echipamentul, computere și programe speciale geodezice ale întreprinderii;

- din declarațiile martorilor Ursu A., Iacovlev A., Rusu V., Treibici S., Verhovoi Iu., Clîm D., Iepure A., Chenciu A., Stratonov N. s-a demonstrat cu certitudine că lucrările geodezice transmise spre executare în secția geodezică a întreprinderii se desfășurau în mai multe etape și că aceste etape au fost reale și se îndeplineau de oameni diferiți. Menționează, că prima și a treia etapă de lucrări în teren au fost executate de brigăzile „Tanjar-Co” SRL, iar etapa a doua - Prospecțiuni tehnice, a fost transmisă spre executarea subantreprenorilor selectați de directorul Iarmolenco A.;

- instanța de fond năntemeiat a considerat că „Tanjar-Co” SRL a avut un număr suficient de lucrători și a avut un număr suficient de instrumente. Instanța de fond a omis o parte din declarațiile făcute de Guțu Stanislav - revizor al CCCEC fixate în procesul-verbal al ședinței de judecată din 24.12.2012;

- instanța de fond declarând vinovăția inculpaților a mai ignorat și explicațiile contabilei „Tanjar-Co” SRL, precum că întreprinderi SRL „Senpolis- Lux”, „Galnic-Prom” SRL, SRL „Galnex-Pro”, SRL „Market Sistem Plus” și SRL „Hagero- Grup” au fost firme de încredere, că relațiile de subantrepriză au fost pe o perioadă lungă de timp, iar cazuri de denaturare a actelor de primire nu a constatat;

- nu s-a dat apreciere justă și faptului, că secția geodezică a SRL „Tanjar-Co” niciodată nu avea în componența sa salariați angajați prin cumul. La fel, secția geodezică a întreprinderii niciodată nu avea în componența sa muncitori și/sau tehnicieni pentru executarea lucrărilor geodezice mai puțin calificate sau prospecțiunilor tehnice în teren;

- prima instanță nu a luat în considerație nici faptul că în materialele dosarului nu se conține nici un act de expertiză contabilă și/sau fiscală, concluziile primei instanțe fiind bazate pe actul de revizie, întocmit nu de experți judiciari, ci de niște inspecți ai CCCEC.

c) Argumentele avocatului Burlacu Marcel în numele inculpaților Iarmolenco A. și persoanei juridice SRL „Tanjar-Co”, precum că:

- atât de organul de urmărire penală, procurorul cât și de instanța de judecată, au neglijat articolul 133 alin. (1) lit. h¹), 173, 231, 238, 240, 241, 242, 245, 248, 249 Cod fiscal;

- la 03 aprilie 2009 de către seful-adiunct al IFPS Chișinău, Ana Stoicova examinând cazul cu privire la contravenția administrativă comisă de contabil-șef a SRL „Tanjar-Co”, Tatiana Ciubic și anume diminuarea TVA aferentă bugetului pentru anul 2007 cu 24 401 lei și majorarea TVA aferentă bugetului pentru anii 2007-2008 cu 14875 lei, de asemenea și pentru diminuarea taxe: pentru folosirea drumurilor de către autovehiculele înmatriculate în RM pentru anul 2007 cu 54 lei pentru anul 2008 cu 54 lei. În baza articolelor 163 alin. (5), 221 și 269 din CC A contabilei SRL „Tanjar-Co”, i-a fost aplicată amendă contravențională în mărime de 300 lei;

- la 01 martie 2010 de către Direcția Generală Control și revizie a Centrului pentru Combaterea Crimelor Economice și Corupției a fost efectuată revizia tematică a activității SRL 2Tanjar-Co” pe perioada 01.01.2007-31.12.2009. Careva încălcări de către organul de control la capitolul calculare, trecerea în contul sau transferul în buget a TVA sau altor taxe și impozite nu a fost stabilit;

- la 06 august 2010 Procurorul în Procuratura Anticorupție Alexandru, examinând materialele cauzei penale nr.xxxxx a emis ordonanța prin care a scos de sub urmărire penală învinuitul Iarmolenco A. din motivul că în acțiunile acestuia lipsesc elementele infracțiunii prevăzute de art. 144 alin. (2) lit. b) Cod penal, a scos de sub urmărire penală persoana juridică SC „Tanjar-Co” SRL din motivul lipsei în acțiunile acesteia a elementelor infracțiunii prevăzute de art. 244 alin. (2) lit. b) Cod penal;

- la 28 noiembrie 2014, procurorul în Procuratura anticorupție Lilian Rudei în cadrul dosarului penal nr.2012036415 a emis ordonanță prin care l-a scos de sub urmărirea penală pe cet. Roșca Alexei și a clasat procesul penal. Dacă nu au fost stabilite abateri de la legislația fiscală în acțiunile lui Roșca Alexei care este directorul Market Sistem Plus respectiv nu sunt elementele de infracțiune nici în acțiunile SRL „Tanjar-Co” cu care întreprinderea nominalizată a tranzacționat, ambele fiind verificate în aspectele calculării și achitării impozitelor aferente tranzacțiilor nominalizate inclusiv TVA;

- la 01.06.2009 de către Oficiul Fiscal Centru a Inspectoratului Fiscal de Stat pe mun.Chișinău a fost emisă Decizia nr. 466 din 01.06.2009, conform căreia a fost redusă amenda aplicată conform deciziei nr. 333 din 22.04.2009, SRL „Tanjar-Co” achitând o amendă în valoare de 5176 lei;

- din cauza acestui dosar penal care a fost intentat ilegal activitatea întreprinderii a fost stopată, iar la buget nu au fost transferate plăți care urmau a fi transferate în cazul în care

organele de urmărire nu interveneau. Întreprinderea după sistarea activității determinată de acțiunile abuzive ale organelor de urmărire penală a achitat în 2014 și 2015 câte 320 lei;

- atât organul de urmărire penală, cât și instanța de judecată nu au putut nici într-un mod să recunoască Ministerul Finanțelor în calitate de parte-civă cu suma de 11 495 175.31 lei, dat fiind că nu există vre-o decizie de sancționare emisă de organul fiscal în calitate de autoritate care aplică sancțiuni în interesele bugetului;

- organului de urmărire penală și procurorul au neglijat faptul că bunurile pe care au fost aplicate sechestrul și interdicții nu aparțin doar lui Iarmolenco A., dar și soției sale cu titlu de proprietate în devălmășie și reținând bunurile dânzei sub sechestrul au admis o gravă violare în privința acesteia a Protocolului I articolul 1 din Convenția Europeană pentru Drepturile Omului;

- organul de control financiar și revizie a Centrului Național Anticorupției pe atunci Centrul de Combatere a Crimelor Economice și Corupție a efectuat trei controale în privința activității economico-financiare a SRL "Tanjar-Co" și în speță legalitatea tranzacțiilor economico-financiare ce au constituit obiect al cauzei penale și nu au constatat nici măcar o contravenție administrativă din domeniul economic, financiar sau de fiscalitate, iar organul de urmărire penală și procurorul au diferit justiție o cauză penală în lipsa categorică a elementelor componenței de infracțiune prevăzute de art. 244 alin. (2) Cod penal și anume a obiectului infracțiunii.

În opinia Colegiului penal lărgit, argumentele enunțate mai sus constituie fondul apelului și asupra cărora instanța de apel era obligată să se pronunțe motivat, deoarece în viziunea apelanților, aceste motive ar putea răsturna soluția adoptată de prima instanță și afecta temeinicia acestei hotărâri.

Așa cum se observă din partea descriptivă a deciziei atacate, au fost indicate motivele expuse mai sus, ulterior fiind redat conținutul declarațiilor inculpaților, a martorilor, fiind menționate și probele scrise ce au fost verificate în instanța de apel, considerând în cele din urmă că vina inculpaților în cele incriminate este confirmată.

Însă instanța ierarhic inferioară nu s-a expus asupra motivelor esențiale menționate, fără o fi făcută o analiză sau o argumentare din care considerentele alegațiile nominalizate sânt respinse sau apreciate ca neîntemeiate, expunându-se selectiv doar la o parte din ele, în final concluzionând că „...vinovăția lui Iarmolenco A. și SRL „Tanjar-Co” și Coleada V. în comiterea infracțiunii de evaziune fiscală a fost dovedită pe deplin, s-a stabilit cu certitudine că inculpații, prin acțiunile ilegale, au cauzat bugetului public național un prejudiciu în sumă totală de 18 724 491 lei 06 bani, culpabilitatea acestora a fost dovedită pe deplin, a fost cert stabilită legătura causală dintre acțiunile ilegale ale inculpaților și prejudiciul cauzat statului,... .”, fără a se expune asupra tuturor motivelor invocate în apeluri.

Caracterul succint al concluziei formulate de instanța de apel față de criticele părții apărării este calificat de Colegiul penal lărgit ca fiind o motivare insuficientă și irelevantă, contrară standardelor procedurale inserate la art. 6 paragraf. 1 din Convenția Europeană.

În cauza *Vetrenko c. Moldovei* în hotărârea din 18 mai 2010, instanța de contencios european, a statuat că unul din standardele art. 6 din Convenție declară că este în

sarcina instanțelor naționale de a considera cele mai importante argumente ridicate de părți și de a aduce motive în sensul acceptării sau refuzului acestora. Chiar dacă sfera argumentelor asupra cărora instanțele urmează să aducă argumente proprii poate depinde de circumstanțele particulare ale cauzei, totuși o omisiune de a considera un argument serios sau examinarea într-o manieră vădit arbitrară este în sine incompatibilă cu noțiunea unui proces echitabil.

Deci, Colegiul penal lărgit notează, pentru a demonstra că părțile au fost auzite în prezenta cauză, instanța de apel urmează să dea răspunsuri argumentate în hotărâre asupra motivelor decisive invocate de apelanți și nu este suficient doar de a se expune prin fraze generale, dar și a efectua propriile completări, prin prisma criticilor invocate de părți, care în viziunea lor ar putea afecta într-o măsură oarecare legalitatea soluției adoptate la caz.

Așadar, în decizie, instanța de apel urmează să analizeze argumentele importante invocate de apelanți și menționate mai sus, motivându-și temeiurile de fapt și de drept, ce conduc la admiterea sau la respingerea fiecăruia din aceste motive invocate de apelanți. Nepronunțarea instanței de apel asupra tuturor motivelor invocate echivalează cu nerezolvarea fondului apelului și, în acest caz, decizia urmează a fi casată, cu rejudecarea cauzei în apel, așa cum cer prevederile art. 435 Cod de procedură penală, întrucât o asemenea eroare judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs.

Din considerentele expuse mai sus, Colegiul penal lărgit constată că instanța de apel nu și-a motivat soluția adoptată în conformitate cu dispozițiile legale și nu a dat răspuns alegațiilor de bază invocate de către apelanți, care în opinia lor au importanță în cauză, prin ce a admis eroarea de drept prevăzută de pct. 6) alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală.

Totodată, corect inculpații și avocatul acestora Silvestru M., în recurs evidențiază și faptul că, partea apărării în ședința de judecată a instanței de apel a dispus anexarea la materialele cauzei pentru cercetare în ședința de judecată a mai multor probe, însă acestea nu au fost apreciate de către instanța de apel.

Deci, fiind investită cu o situație de fapt, instanța de apel, ca urmare a efectuării cercetării judecătorești, urmează să expună în hotărârea adoptată situația de fapt reținută pe baza probatoriului administrat și să formuleze niște concluzii temeinice, cu suport probator, privitor la vinovăția inculpatului și încadrarea juridică a faptei săvârșite de către acesta sau nevinovăția acestuia și temeiul achitării, prevăzut de normele procesual penale.

Așadar, potrivit celor consemnate în procesul-verbal al ședinței de judecată din data de 13 iunie 2017, se constată că avocatul Silvestru M. a solicitat anexarea la materialele cauzei probe suplimentare, demers care a fost admis de către instanța de apel, fiind anexate la materialele cauzei înscrisurile prezentate: *certificatul cu nr. XXXXX din 07.06.2017, privind lipsa datoriilor la buget a SRL „Tanjar-Co”, la situația din 07.06.2017, eliberat de Serviciul Fiscal de Stat; lista liorărilor și procurărilor înregistrate de SRL „Tanjar-Co” în perioada 01.01.2007 - 31.12.2009, eliberat de Serviciul Fiscal de Stat la data 05.05.2017, în care sunt reflectate suma TVA trecută în cont și neexclusă pentru SRL*

„Tanjara-Co”, inclusiv și la momentul examinării cauzei penale; fișa Contului taxei pe valoare adăugată pe anii 2007-2009, eliberat de Serviciul Fiscal de Stat la 29 mai 2017, care reflectă datoriile la suma TVA care o are SRL „Tanjara-Co”, inclusiv și la momentul examinării cauzei penale în instanța de apel; fișa Contului Generalizat al Contribuabilului la situația din 06.06.2017, eliberat de Serviciul Fiscal de Stat la data de 06.06.2017, cu reflectarea restanțelor la buget a SRL „Tanjara-Co”; extrasul eliberat de Î.S. „Camera Înregistrării de Stat”, prin care se confirmă că SRL „Galnex-Pro” a fost radiată din Registrul de stat la data de 22.07.2010, ca urmare a lichidării întreprinderii conform deciziei fondatorului, iar la radierea din Registrul de Stat a fost prezentat certificatul cu nr. 154 din 22.07.2017 privind lipsa datoriilor față de bugetul public național, eliberat de către Inspectoratul Fiscal de Stat Briceni, certificat care urmează a fi prezentat conform prevederilor art. 24 alin. (1) lit. c) a Legii cu nr. 220/2007, la radierea unei întreprinderi sau organizații din Registrul de stat ca urmare a lichidării; materialele din procesul de insolvență referitor la SRL „Senpolis-Lux”; răspunsul Î.S. „Camera înregistrării de Stat 10.04.2017” referitor la SRL „Market Sistem Plus” și materialele din procesul de insolvență referitor la SRL „Market Sistem Plus”; hotărârea Curții de Apel Chișinău din 14 decembrie 2015; informația de pe pagina web fisc.md referitor la SRL „Galnex-Pro”, SRL „Senpolis-Lux”, SRL „Market Sistem Plus”, SRL „Hagero Grup”, SRL „Galnic Pro”.

Astfel, Colegiul constată că, în decizia pronunțată instanța de apel a analizat și a apreciat doar probele anexate la materialele cauzei din cadrul urmăririi penale, de la volumul 1 pînă la volumul 49, declarațiile inculpaților și a martorilor din cadrul ședințelor de judecată, fără a evalua celelalte probe anexate din volumul 54 și fără a efectua o analiză a acestora, cu aprecierea fiecărei probe în parte, cu expunerea asupra admisibilității sau inadmisibilității probei, ignorând totalmente probele administrate în instanța de apel. Într-o hotărâre este necesar nu numai de a reda declarațiile participanților la proces, dar și de a expune esența acestor depoziții și legătura lor cu conținutul altor probe care în ansamblu confirmă sau infirmă o circumstanță pe cauză, de a argumenta de ce unele probe sunt admise, iar altele respinse.

Astfel, Colegiul constată că instanța de apel nu s-a expus asupra acestor probe materiale prezentate de către partea apărării în ședința de judecată a instanței de apel, astfel încălcând prevederile art. 414 alin. (1) Cod de procedură penală, care stipulează că instanța de apel, judecînd apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărîrii atacate în baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din cauza penală, și în baza oricăror probe noi prezentate instanței de apel.

În continuare, Colegiul penal lărgit reține că, judecînd apelul, instanța de apel în decizie, la descrierea faptei constatate a reținut următoarele:

*„... 01.01.2007 - 30.04.2008, în baza actelor de predare-primire, aferente facturilor fiscale SRL „Senpolis-Lux” a livrat către SRL „Tanjara-Co”, lucrări de „prospecțiuni tehnice” aferente obiectelor efectuate în beneficiul unui șir de întreprinderi autohtone în valoare de 19 960 000 lei, inclusiv TVA - **3 326 666,67 lei.***

Pe perioada 01.01.2008 - 31.07.2009, în baza actelor de predare-primire, aferente facturilor fiscale SRL „Galnex-Pro” a livrat către SRL „Tanjara-Co”, lucrări de „prospecțiuni

tehnice" aferente obiectelor efectuate în beneficiul unui șir de întreprinderi autohtone în valoare de 38 435 000 lei, inclusiv TVA - **6 405 833,33 lei**

Pe perioada 01.12.2008 - 28.02.2009, în baza actelor de predare-primire, aferente facturilor fiscale SRL „Market Sistem Plus” a livrat către SRL „Tanjar-Co”, lucrări de „prospecțiuni tehnice” aferente obiectelor efectuate în beneficiul unui șir de întreprinderi autohtone în valoare de 3 100 000 lei, inclusiv TVA - **516 666,66 lei**.

Pe perioada lunii august 2009, în baza actelor de predare-primire, aferente facturilor fiscale SRL „Galnic-Prom” a livrat către SRL „Tanjar-Co”, lucrări de „prospecțiuni tehnice” aferente obiectelor efectuate în beneficiul unui șir de întreprinderi autohtone în valoare de 3 000 000 lei, inclusiv TVA - **500 000 lei**.

-Pe perioada lunii octombrie 2009, în baza actelor de predare-primire, aferente facturilor fiscale SRL „Hagero Grup” a livrat către SRL „Tanjar-Co”, lucrări de „prospecțiuni tehnice” aferente obiectelor efectuate în beneficiul unui șir de întreprinderi autohtone în valoare de 854 700 lei, inclusiv TVA **170 940 lei**. ...

... Astfel, transmiterea fictivă a obligației de plată a TVA față de bugetul public de stat de la SRL „Tanjar-Co” către subantreprenorii sus-menționați, ce a condus la evaziunea fiscală a SRL „Tanjar-Co”, pe perioada 01.01.2007 - 31.10.2009, **în sumă totală de 11 495 175,31 lei.**”

În acest context, Colegiul penal reține că, instanța de apel a constatat că suma totală a evaziunii fiscale este de **11 495 175,31 lei**, fără a verifica dacă sumele TVA adunate pe ani, în total constituie această sumă menționată.

De altfel, în cadrul cercetării judecătorești se administrează probe anume pentru lămurirea faptelor și împrejurărilor importante cauzei, sub toate aspectele, în condiții de nemijlocire, publicitate și contradictorialitate, în scopul perceperii directe a probelor de către instanța de judecată pentru formularea opiniei vizavi de vinovăția persoanei trimise în judecată în raport cu fapta descrisă în rechizitoriu.

Prin urmare, o dată cu rejudecarea cauzei, instanța de apel urmează să-și revadă soluția și în partea în care a statuat asupra faptului că, suma totală a evaziunii fiscale este de **11 495 175,31 lei**, astfel urmând să verifice învinuirea conform rechizitoriului în coroborare cu probele cercetate și să motiveze cuantumul total al evaziunii fiscale (dacă sumele TVA pe ani, adunate în total constituie suma de 11 495 175,31 lei), ținând cont și de modificările efectuate la art. 244 Cod penal.

Fiind consecvenți în cele expuse, se impune concluzia că instanța de apel a ales să rămână reticentă la o serie de aspecte fundamentale pentru justa soluționarea a cauzei deferite judecării, analizând superficial circumstanțele de fapt și de drept ale acesteia, fără a pătrunde în esență, formulând niște concluzii generale cu privire la stabilirea vinovăției inculpaților, fără a verifica toate probele în ansamblu și a raspunde la toate argumentele principale invocate în apeluri.

În asemenea condiții, Colegiul penal lărgit consideră că, decizia instanței de apel în cauza dată urmează a fi casată total, cu dispunerea rejudecării cauzei de către aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată, deoarece erorile comise de către această instanță, nu pot fi reparate de către instanța de recurs în prezenta procedură,

neavând atribuții de a judeca cauza pe fond și substitui instanța ce a judecat apelul cu încălcarea prevederilor procesual penale.

La rejudecarea cauzei instanța de apel urmează să se conducă **obligatoriu** de prevederile art. 436 Cod de procedură penală, care prevăd procedura de rejudecare și limitele acesteia: să se pronunțe la modul convenit și în strictă conformitate cu prevederile legii procesual-penale asupra motivelor esențiale invocate în cererile de apel, nominalizate și în prezenta decizie; să cerceteze amănunțit aspectele învinuirilor înaintate, să verifice și să aprecieze profund probele administrate și examinate în instanță în strictă conformitate cu cerințele legii, să le dea apreciere convenită cu argumentarea admisibilității sau inadmisibilității fiecărei probe examinate, să analizeze la modul convenit prezența sau lipsa elementelor infracțiunilor imputate inculpaților, să elucideze faptele importante pentru soluționarea justă și promptă a cauzei date; să-și argumenteze clar concluziile în decizia adoptată, ținând cont de motivele casării deciziei atacate, de practica unitară în acest domeniu, precum și de practica relevantă a CtEDO, și să pronunțe o hotărâre legală și întemeiată, în conformitate cu prevederile art. 417 Cod de procedură penală.

14. În conformitate cu art. art. 434, 435 alin. (1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit,

DECIDE:

Se admite recursul ordinar declarat de către inculpați și avocatul acestora Silivestru Mihail, se casează total decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 29 martie 2018, în cauza penală privindu-i pe **Iarmolenco Anatolii Xxxxx, Coleada Victor Xxxxx, SRL „Tanjara-Co”** și se dispune rejudecarea cauzei de către aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

Decizia nu se supune căilor de atac.

Decizia motivată pronunțată la data de 19 decembrie 2019.

Președinte

Timofti Vladimir

Judecător

Cobzac Elena

Judecător

Toma Nadejda

Judecător

Țurcan Anatolie

Judecător

Boico Victor